

ΚΟΝΙΤΣΑ

67. ΜΑΡΤΗΣ - ΑΠΡΙΛΗΣ 1996

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ, ΤΕΥΧΟΣ 67, ΔΡΧ. 250
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Από το Δήμο Κόνιτσας	50
Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας, Κ. Παγανιά	51
Φωνή οδύνης η μακραίωνη πορεία στο Γολγοθά, Γρ. Κώστα	53
Τοπωνύμια Παλαιοσελλίου, Ηλ. Παπαζήση	58
Παλιές ιστορίες, Αναστ. Ευθυμίου	61
Αναμνήσεις απ' τη Μικρασιατική εκστρατεία, Η. Παπαζήση	63
Ευθυμογράφημα, Θανάση Πορφύρη	67
Τοπωνυμίες Κόνιτσας, Αναστ. Ευθυμίου	69
Επιστολή του Μητροπολίτη	73
Απάντηση από Ν. Ρεμπέλη	74
Συνέδριο Τ.Ε.Δ.Κ. -- Δραστηριότητες Δήμου Κόνιτσας	75
Επιστολή προς Δήμαρχο, Ι. Παπαϊωάννου	76
Το Πεκλάρι και οι μαστόροι, Β. Βουρδούκα	77
Οι τρελές αγελάδες, Σ. Οικονόμου	78
Οι Νεράϊδες, Ν. Τζουμέρκα	79
Αριθμητικά οι απανταχού Φουρκιώτες, Χ. Εξάρχου	81
Για τη μουσική μας παράδοση, Θ. Χριστόπουλου	83
Ο Γιώργης Γουσγούνης, Β. Λαμπρίδη	84
Από την Εθν. Αντίσταση, Βαγγ. Βουρδούκα	86
Η μαθητική μας σελίδα, Η. Ζωγράφου-Π. Στράτου	87
Γλέντησαν με την ψυχή τους, Χ. Οικονόμου	89
Γράμματα στη Σύνταξη, Δ. Κάτσικα	89
Οι γάμοι άλλοτε και τώρα, Λ. Εζνεπίδη	90
Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά	91

(Φωτ. εξωφ. Σ.Τ. - Σμόλικας)

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

Σωτ. Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. (0655) 22.464 - 22.212

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 1500
Εξωτερικού, Δολ. USA 20 Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

**Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ**

Βαλαωρίτου 25 - Ιωάννινα

Τηλ.-Fax: (0651) 77358

Το γιοφύρι της Κόνιτσας

*Κατάχρονο το πέτρινο γιοφύρι,
τα τείχια της χαράδρας ζευγαρώνει
φτιαγμένο απ' του Λαού το εργαστήρι,
ανθρώπους απ' τα πέρατα ενώνει.*

*Φυσούν ανέμοι μες απ' το φαράγγι
τα ουράνια ρίχνουν τρομερές φωτιές.
Σειέται! δεν πέφτει όμως το γιοφύρι
και μοιάζει, ωσάν να χτίστηκε προχτές.*

*Σαν το στοιχειό θα στέκει στο ποτάμι,
το χρόνο να μετράει και το νερό
διαβάτες, στρατοκόποι να θαυμάζουν
το έργο του Ζιώγα Φρόντζου, το τρανό.*

Σωτήρης Τουφίδης

Αυτό το πασίγνωστο γεφύρι-μνημείο της Κόνιτσας, δυστυχώς δεν μπορεί να δείξει όλο το μεγαλείο του, όπως στην παραπάνω προπολεμική φωτογραφία γιατί το νεότερο κατασκεύασμα της σιδερένιας γέφυρας εμποδίζει τη θέαση στον επισκέπτη. Πολλές φορές γράψαμε (και προφορικά ζητήσαμε) να σηκώσουν τα παλιοσίδερα της ασχήμιας αλλά ο Δήμος και η Εφορ. Νεοτ. Μνημείων αδρανει. Ως πότε άραγε;

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Σας γνωρίζουμε ότι:

Με το ΦΕΚ αριθ. 451, τεύχος Β (23-51995) ιδρύθηκε στην Κόνιτσα ένα (1) από τα έξι (6) νέα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που στοχεύουν στην:

α) Ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα περιβαλλοντικής προβληματικής ώστε να αναπτυχθούν οι υπεύθυνες στάσεις που θα συμβάλλουν στην προστασία της οικολογικής ισορροπίας και της ποιότητας ζωής στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.

β) Υλοποίηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) διάρκειας μιας (1) έως έξι (6) ημερών για τα σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης που τα επισκέπτονται, αλλά και προγραμμάτων άτυπης, εξωσχολικής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

γ) Στήριξη των προγραμμάτων Π.Ε. των σχολείων της περιφέρειάς τους σε συνεργασία με τους υπεύθυνους Π.Ε.

των νομών.

δ) Παραγωγή εκπαιδευτικού, ενημερωτικού υλικού (έντυπου, οπτικοακουστικού κ.α.) και προγραμμάτων οδηγών για τα σχολεία.

ε) Σύνδεση με τα επιστημονικά ιδρύματα σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο με ταυτόχρονη λειτουργία τράπεζας πληροφοριών με σκοπό την επιστημονική ενημέρωση, έρευνα και τεκμηρίωση αλλά και τη συνεργασία για παραγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

στ) Οργάνωση και πραγματοποίηση επιμορφωτικών συναντήσεων εκπαιδευτικών και κατάρτισης ενηλίκων στην Π.Ε. σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς, η οποία θα επεκτείνεται πέραν της επιμόρφωσης, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο εφόσον συμβάλλει στους στόχους κ. Π.Ε.

ζ) Προώθηση της έρευνας στο χώρο της Π.Ε.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Την Τετάρτη 20 Μαρτίου ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της τριήμερης Πανελλαδικής συνάντησης για τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που φιλοξένησε ο Δήμος Κόνιτσας. Η συνάντηση στην οποία πήραν μέρος το Υπουργείο Παιδείας, τα Κέντρα Περιβ. Εκπ/σης Κόνιτσας, Αργυρούπολης, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κλειτορίας, Κορδελιού Θεσ/νίκης, Σουφλίου, το Ε.Ι.Ν., οι Υπεύθυνοι Π.Ε. Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης των οικείων Δ/νσεων, οι Δ/ντές Μαθητικών Εστιών, οι δήμαρχοι Σουφλίου, Κορδελιού, Κλειτορίας, Κόνιτσας και ο Αντιδήμαρχος Αργυρούπολης, έγινε σε εγκάρδιο κλίμα και με παραγωγικό πρόγραμμα εργασίας ομάδων.

Η κατάληξη μετά τις διαδοχικές συναντήσεις ομάδων εργασίας ήταν συγκεκριμένες προτάσεις για τη στήριξη της λειτουργίας του νέου θεσμού των Κ.Π.Ε. με τη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων φορέων οι οποίες θα μελετηθούν από τις Δ/σεις Σπουδών Α/θμιας

και Β/θμιας Εκπ/σης του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Έγινε αλληλογνωριμία, αλληλοενημέρωση, προσδιορισμός προβλημάτων, συζητήσεις για την οργάνωση και λειτουργία των ΚΠΕ για τη σύνδεσή τους με την τοπική κοινωνία για την υλικοτεχνική και επιστημονική τους στήριξη, για την επιμόρφωση του προσωπικού για τη δικτύωση των ΚΠΕ, για τις διεθνείς συνεργασίες κλπ.

Η Συνάντηση της Κόνιτσας θα αποτελέσει σταθμό για την υλοποίηση του μεγαλεπίβολου εγχειρήματος της λειτουργίας δικτύου Κέντρων Π.Ε. σ' όλη την Ελλάδα που απεφάσισε η Πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΠΘ

Η συμμετοχή του Δημάρχου Κόνιτσας, των Υπευθύνων Π.Ε. του Νομού Ιωαννίνων και των Εκπαιδευτικών του ΚΠΕ Κόνιτσας ήταν ουσιαστική και θερμή. Η φιλοξενία απέσπασε τα πιο κολακευτικά σχόλια.

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΑΣΙΛΙΤΣΑΣ

Σύντομο ιστορικό, προοπτικές και προτάσεις ανάπτυξης της γύρω περιοχής

Του Κώστα Γ. Παγανιά

Επειδή τον τελευταίο καιρό γίνεται συχνά λόγος από το Μ.Μ.Ε., έντυπα και ηλεκτρονικά, για το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας, θα γίνει μια προσπάθεια με την παράθεση ορισμένων στοιχείων και προτάσεων να αυθούν μερικές απορίες και να αποσαφηνισθούν ορισμένες πλευρές του ζητήματος.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας βρίσκεται στην οριοθετική γραμμή Γρεβενών-Ιωαννίνων σε υψόμετρο 1700 μ. και απέχει 46 χιλ. από τα Γρεβενά και 11 χιλ. από το Δίστρατο.

Άρχισε να κατασκευάζεται το 1979 από το Χιονοδρομικό Ορειβατικό Σύλλογο Γρεβενών, όταν Πρόεδρος του ήταν ο Διστρατιώτης Γεώργιος Γώγος, ο οποίος ζήτησε με έγγραφό του από το Κοινοτικό Συμβούλιο Διστράτου, την άδεια εγκατάστασης αναβατήρα 1.200 μ.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο επέτρεψε ομόφωνα την έναρξη των εργασιών και μετά από συνεχή αλληλογραφία και παλινωδίες με την Νομαρχία Ιωαννίνων (ακυρώσεις - εγγκρίσεις αποφάσεων, μίσθωση - δωρεάν παραχώρηση) με την 15/1981 απόφασή του μισθώνει την χρήση της Κοινοτικής έκτασης αντί 100.000 δρχ. ετησίως.

Το τίμημα αυτό ουδέποτε κατεβλήθη και οι κάτοικοι αντιδρούσαν σε οποιαδήποτε παράνομη κατάληψη κοινοτικής

έκτασης για την κατασκευή του ΣΑΛΕ και των άλλων εγκαταστάσεων. Στη συνέχεια το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας περιήλθε στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και επειδή η Νομαρχία Ιωαννίνων προκλητικά αδιαφορούσε όλες οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις έγιναν προς την περιοχή των Γρεβενών. Κατασκευάστηκαν 2 εναέριοι αναβατήρες, ένας τριθέσιος με υψομετρική διαφορά 184 μ., ένα διθέσιος με υψομετρική διαφορά 316 μ., και ο υπάρχων συρόμενος αναβατήρας με υψομετρική διαφορά 236 μ.

Κατασκευάστηκαν καινούργιες πίστες, Bady lift, για τους μικρούς φίλους του σκι, σύγχρονο ΣΑΛΕ, προσαρμοσμένο στα δεδομένα και χαρακτηριστικά της περιοχής, που είναι ανοιχτό όλο το εικοσιτετράωρο.

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας, φιλοδοξώντας να γίνει το πρώτο της Ελλάδας θα έχει συνολικά 19 πίστες, σχεδιάζοντας να επεκταθεί προς την περιοχή της Σαμαρίνας. Έτσι η Βορειοανατολική του πλευρά έχει αναπτυχθεί, ζωντάνεψαν τα γύρω χωριά, κτίστηκαν δωμάτια, ξενοδοχεία εστιατόρια και χωριά που είχαν ερημώσει, σήμερα σφύζουν από ζωή (Σμίξη, Αλατόπετρα, Σπήλαιο, Μαυραναίοι, κ.λ.π.).

Εκτός από τον χειμερινό τουρισμό η Βασιλίτσα όντας σε απόσταση αναπνοής από τον Εθνικό δρυμό της Πίν-

δου, τον "επίγειο Παράδεισο" της Βάλια Κάλντα το Αρκουδόρεμα, τις λίμνες Φλέγκα, μπορεί να αποτελέσει το κομβικό σημείο και για καλοκαιρινό τουρισμό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επειδή είναι άδικο και κρίμα, να αναπτύσσεται το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας μόνο προς την Β.Α. πλευρά αφήνοντας έξω την Ν.Δ. (περιοχή Διστράτου) με συνέπεια την ερήμωση και τον μαρασμό, το Κοινοτικό Συμβούλιο Διστράτου με την απόφαση 40/1995 διατυπώνει ορισμένες προτάσεις. Οι προτάσεις αυτές αποτελούν την μόνη λύση και διέξοδο για την ανάπτυξη της περιοχής μας. Συμφωνώντας και επαυξάνοντας τις αναφέρουμε για ενημέρωση και προβληματισμό των αρμοδίων:

1. Να γίνει σαφής οριοθέτηση της Βασιλίτσας και να αναγνωριστούν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κοινότητας Διστράτου στο χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας, αποσαφηνίζοντας το υπάρχον νομικό καθεστώς λειτουργίας του.

2. Η ΚΕΤΠΑ (Κοινοτική Επιχείρηση Τουριστικής Πολιτιστικής Ανάπτυξης) να προχωρήσει άμεσα στην κατασκευή σύγχρονων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων στο οροπέδιο Μπότσας Εστιατόρια, Μπαρ, δωμάτια ύπνου, χώροι άθλησης, χιονοδρομικές πίστες κ.λ.π. εντάσσοντας αυτά στο πρόγραμμα Leader.

3. Να βελτιωθεί και να ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος 11 ΚΜ που συνδέει το Δίστρατο με τη Βασιλίτσα.

4. Να βελτιωθεί και να ασφαλτοστρωθεί ο Δρόμος Κόνιτσα Δίστρατο για να διευκολύνονται οι επισκέπτες από την

περιοχή της Κόνιτσας.

5. Να υπάρξει συνεργασία Κοινότητας - Νομαρχίας Ιωαννίνων - Νομαρχίας Γρεβενών Γ.Γ.Α. ώστε οι εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού κέντρου να αναπτυχθούν και προς την περιοχή Διστράτου.

6. Να εισπράττει και η Κοινότητά μας τέλη χρήσης αναβατήρα, και να καταβάλλονται μισθώματα χρήσης Κοινοτικής έκτασης (Κοντέινερς, λυόμενα, κ.λ.π.).

7. Να συνεχιστεί και να συμπληρωθεί η Τουριστική υποδομή του Διστράτου (αίθουσες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, εστιατόρια, κ.λ.π.).

Αυτές λοιπόν οι προτάσεις, αν θέλουν οι αρμόδιοι να βοηθήσουν για την υλοποίησή τους, θα συντελέσουν να αναπτυχθεί και η Ν.Δ. πλευρά του χιονοδρομικού κέντρου (περιοχή Διστράτου - Κόνιτσας).

Ας σημειωθεί εδώ ότι από το 1979 που λειτουργεί η Βασιλίτσα μόνο ο σημερινός Νομάρχης την επισκέφθηκε, αναγνωρίζοντας ο ίδιος ότι δεν εκτιμήθηκαν σωστά στο παρελθόν οι δυνατότητες του χιονοδρομικού κέντρου.

Ας μην αρκούμαστε όλοι, διοικούντες και διοικούμενοι, στη διαπίστωση ότι ερημώνει η ύπαιθρος, ερημώνουν τα χωριά, κλείνουν τα Σχολεία, δεν υπάρχουν δουλειές.

ΙΔΟΥ Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ. Επεκτείνοντας το Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας και προς Δυσμάς, τις δραστηριότητες και εγκαταστάσεις του, θα αποτελέσει την ευκαιρία για αυτό που με μια λέξη λέμε ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

Το παράδειγμα της ανατολικής πλευράς πρέπει να μας πείσει.

ΣΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ

ΒΩΝΗ ΟΔΥΝΗΣ Η ΜΑΚΡΑΙΩΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟΝ ΓΟΛΓΟΘΑ

(Γράφει ο Κώστας Γρηγόρης, Θεολόγος - Πρώην Λυκειάρχης)

ης αγάπης αίματα με πορφύρωσαν
 ιι χαρές ανείπωτες με σκιάσανε.
 ! σηκώθηκα μες τη νοτιά των
 νθρώπων"

(Οδ. Ελύτη)

Ενώ πάνω από τα μυρτόφυλλα,
 τα λυγαρόφυλλα και τα πα-
 σχαλόφυλλα οι ψίθυροι του
 νοιξιάτικου αγέρα τραγουδούσαν το
 ραγούδι της ανάστασης της Φύσης.
 αι ενώ το μοσχοβόλημα ήταν μεθυ-
 τικό από τη διαρκή επανάσταση των
 υτών και των λουλουδιών. Και ακού-
 ονταν συνάμα το σιγανό ούρλιασμα
 ου νερού της τεθλασμένης ασημέ-
 ιας πορείας του Ιορδάνη. Και ενώ ο
 λόσβος της Γενησαρέτ και της Τιβε-
 ιάδος σ' όλους τους κυματισμούς
 αι τα γαληνέματά τους τραγουδού-
 ιαν όλα τα μουσικά σχήματα, που
 ου δημιουργούν άθελα την επαφή
 ιε τους στίχους του ποιητή του φω-
 ός οδ. Ελύτη:

"Κύμα στο φως ξαναγεννάει τα μά-
 ια όπου η Ζωή αρμενίζει προς τ' α-
 νάντεμα Ζωής". Και του στοχαστή Η-
 τειρώτη ποιητή Βρέλλη:

"Πόσοι παιδιάστικοι καημοί
 και πόσοι ρεμβασμοί,
 ονείρατα κυανόλευκα ζεστοί,
 ανασασμοί,
 στην ομορφιά σου προσφορά,
 κραυγή ερωτική".

Και:

"Ένα στίγμα ανθρώπινο
 στο άπειρο ο βίος
 και η ύπαρξή μας της στιγμής
 του χρόνου μια πνοή".

Και ενώ: "Τούτες τις ώρες τρέμει η
 καρδιά του ανθρώπου από το γλυκα-
 σμό της ζωής, κι αναρωτιέσαι πώς γί-
 νεται και κρύβεται η κακία, τόση κακία
 σαν το σκουλήκι τ' ακοίμητο, μέσα
 στο ρόδο του θεού" στην ερημιά του
 Γολγοθά οι Σταυρωτήδες σταυρώ-
 νουν τον Ήλιο της Δικαιοσύνης: το
 ΧΡΙΣΤΟ.

Πιστοί σύντροφοι της δίχως τελει-
 ωμό άγριας πορείας πάνω στην κόψη
 των καρφιών του Σταυρού είναι η

Παρθένα Μάνα, ρόδο το αμάραντο, σύμβολο μητρικής στοργής και αφοσίωσης και στη ζωή και στο θάνατο, που πικροπορεύεται στην οδύνη του χαμού του Γιού της, δυο Μαθήτριες και ο αγαπημένος Μαθητής του Ιωάννης, αιώνια σύμβολα λατρεμού και αφοσίωσης.

Μέσα στην οδύνη του χαμού του Παιδιού της η Μάνα Παναγιά φωνάζει γοερά με τους στίχους του Οδ. Ελύτη:

“Θεέ μου πρωτομάστορα μέσα στις Πασχαλιές και Συ. Θεέ μου Πρωτομάστορα μύρισες την Ανάσταση. Θεέ μου πρωτομάστορα γύρισε στην Ανάσταση”.

Και τους στίχους του εθνικού μας ποιητή Κώστα Βάρναλη:

“Φεύγεις πάνω στην άνοιξη γιέ μου καλέ Άνοιξη μου γλυκειά γυρισμό που δεν έχεις”.

Μάταια ψάχνει η συνοδεία να δει μπροστά, να ξεδιαλύνει τι γίνεται πάνω στο Σταυρό, να φουγκραστεί την εξόριστη κραυγή των λόγων του Ιησού: “Μάνα να ο γιός σου”, δείχνοντας τον αγαπημένο Μαθητή του Ιωάννη με το κουρασμένο Θείο πρόσωπό του, σκαμμένο από την οδύνη και: “Ιωάννη, να η Μάνα σου”, “Κύριε, συγχωρησέ τους, γιατί δεν ξέρουν τι κάνουν” που αργοπεθαίνει ανάμεσα στα δέντρα για να την πάρει το ανοιξιάτικο αεράκι και να την φέρει στις ανθρώπινες καρδιές.

Τότε “ο πανικός του δάσους όλο και καταλάγιαζε γαρνιρισμένος από

την αρχέγονη ψυχή και την αιωνιότητα, πάνω στην καστανή τρυφερότητα της γης”.

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ

“Γλυκειέ μου, εσύ δε χάθηκες, ωιμέ, μέσα στις φλέβες μου είσαι.

Γιέ μου, στις φλέβες ολονών και με έμπα βαθειά και ζήσε”. Γιατί είσαι η θυσία για την ίδια τη ζωή. Είσαι ένας θάνατος αργός πλάϊ σε μια ζωή μαλακή και ζεστή, μια ζωή ανθρώπινη με πολύ ήλιο και θάλασσα. Γιατί η θυσία σου ενσαρκώνει το θρήνο των ανθρώπων, τους λυγμούς των αδυνάτων το γέλιο των πονεμένων. Γιατί Συ πλησίασες ψυχικά και άγγιξες συναισθηματικά τον άνθρωπο, σε στιγμές που “οι αρχές και οι εξουσίες του κόσμου” τούτου δεν τον βλέπανε ούτε σαν ένα πεταμένο κόκκαλο. Γιατί έγινες μήνυμα αγώνα και ελπίδας για περισσότερη ανθρωπιά και κατανόηση. Γιατί έγινες εναγώνιος και στά πνευματικά και στα κοινωνικά προβλήματα των ανθρώπων και όχι ο μακαριστός Χριστός. Γιατί Συ μας δίδαξες ότι: Και ένα χαμόγελο ανθρωπιάς και κατανόησης σε κάθε συνάνθρωπό μας είναι μια ανάπαυση για τους κουρασμένους της ζωής, ένα γλυκοχάραμα για τους αποθαρρυσμένους, ένα λιόφωτο για τους θλιμμένους και το καλύτερο αντίδοτο για τις στενοχώριες. Αφού πλουτίζει αυτόν που το παίρνει, χωρίς να φτωχαίνει αυτός που το δίνει”. Γιατί Συ μας είπες πως όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου και η ζωή ζητήσει τα δικά της ότι το ωραιότερο νόμμερο είναι το δύο, γιατί είναι ζυμωμένο από τα πιο αγνά υλικά και από λουλούδια από το ίδιο περιβόλι. Και ότι

ούτο είναι ένα κίνημα στον ψυχικό ους κόσμου, στη συμπεριφορά και τη ζωή. Μια ψυχική επανάσταση του γώ για συ και εμείς. Που οδηγεί στη συνδημιουργία της νέας ζωής. Και ότι οικογένεια, όταν έχει αρμονία ήχων και μέτρου, είναι η φυσική φωλιά υποστήριξης και βοήθειας των νέων βλαπτών. Ότι είναι το κατάλληλο κλίμα για το πολύ απαιτητικό λουλούδι της ανθρώπινης ύπαρξης, το παιδί. Και τούτο γιατί γνωρίζεις ότι: "Αν πνιχθεί το πνεύμα και το συναίσθημα του παιδιού είναι βέβαιο πως τότε δεν πρόκειται να ισιώσει η ανθρωπότητα. Και ότι να μη περιμένουμε να ρθει ο καινούργιος άνθρωπος αν δεν έρθει το καινούργιο παιδί".

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γιατί "γλυκύ μου έαρ". Συ μας δίδαξες ότι η Δημοκρατία είναι αληθινή μόνον όταν είναι στην υπηρεσία του ανθρώπου, που ναι το ίδιο σου το Σώμα, και εργάζεται για τον ευτυχισμό και την προκοπή του συνόλου και πνευματικά και βιοτικά. Και τούτο γιατί ο όρος αυτός είχε και έχει καταστήσει σύμβολο των πολιτικών και κοινωνικών διενέξεων.

Γιατί Σύ μας είπες να μάθουμε να είμαστε ενάντια στο ψέμα, που ναι η αυταπάτη του ανθρώπου.

Και η οποία τον εμποδίζει ν' αντιμετωπίσει τη σκληρή πραγματικότητα της ζωής.

Γιατί Συ μας έδειξες έμπρακτα ότι ο άνθρωπος είναι μια εκλεκτή έκφραση του Δημιουργού, ότι έχει έναν ανώτερο προορισμό. Και ότι πρέπει να αισθάνεται στην ανάγκη να ενωθεί με το Δημιουργό του".

Γιατί ήρθες να λευτερώσεις τη γυ-

ναίκα από το γυναικωνίτη και τη σκληρή ανδροκρατούμενη κοινωνία και να τη φέρεις στη ζωή. Γιατί τη θεωρούσες ψυχή ζώσα, που κουβαλάει μέσα της το θείο σπινθήρα, θεμέλιο της ζωής, ηλιοαχτίδα, βλαστάρι της υψηλής Θεότητας, ύμνο και θρήνο της ζωής. Και τούτο γιατί η συνύπαρξη του άντρα και της γυναίκας, με τη συζυγία, πρέπει να έχουν "Στόχο τη γόνιμη αξιοποίηση του ανθρώπινου υλικού, της ανθρώπινης ουσίας", γιατί μόνο έτσι θα ρθούν οι όρθιες φλόγες, τα παιδιά, που θα σταθούν όρθια στην όχθη της ζωής για έναν κόσμο με όνειρο και λόγο.

Γιατί Συ για πρώτη φορά δίδαξες εμπράκτως την ανάλογη κατανόηση και ανθρωπιά στα "περιθωριακά άτομα" (πόρνες, τελώνες κ.λ.π.). Γιατί είναι θύματα της ίδιας της κοινωνίας, που τα θεωρεί "αναγκαίο κακό", κοινωνικά αντισώματα για την "ισορροπία" του "υγιούς και αξιοπρεπούς συνόλου", όπως πολύ σωστά τα χαρακτήρισε η ποιήτρια Γαλάτεια Καζαντζάκη:

*"πνιγμένου караβιού σάπιο σανίδι,
κι απ' το χαμό μου σου φωνάζω
εικόνα σου είμαι κοινωνία
και σου μοιάζω".*

Στάθηκες με αγάπη και ανθρωπιά, γιατί τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των ανθρώπων αυτών είναι: η αγωνία, η μοναξιά, ο φόβος και η άγρια εκμετάλλευση από τα ανθρωποειδή.

Γιατί με τη ζωή και τη διδασκαλία Σου έγινες μια καινούργια αρχή, ένα χτίσιμο από την αρχή, μια αποκάλυψη, μια θεϊκή ματιά, η ελπίδα, το όνειρο και η ομορφιά κόντρα στην ασχήμια της γης.

Γιατί Συ θα ξυπνάς τις πεθαμένες συνειδήσεις. Θα δείχνεις τον ορθό προσανατολισμό στη ζωή. Θα τρομάξεις τους λογής, λογής τυράννους. Θα χαρίζεις αισιοδοξία στους κουρασμένους, θα δίνεις ελπίδα στους φοβισμένους.

Γιατί ο Λόγος Σου είναι ορθός, κοφτός και τσεκουράτος και στα πνευματικά και στα βιοτικά προβλήματα των ανθρώπων, όπως πολύ σωστά το επισήμανε αργότερα, και ο αείμνηστος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών

Ρούσβελτ: “Έχω πεισθεί ότι δεν υπάρχει σήμερα ζήτημα κοινωνικό ή πολιτικό ή οικονομικό που να μη μπορεί να βρει τη λύση του στο πνεύμα της επί του Όρους Ομιλίας του Ιησού”.

Γιατί πάνω στο Σταυρό Σου ο Θεός “ενώνει το όν με το δέον, το εφήμερο με το αιώνιο, το δημιούργημα με τον Δημιουργό, το παιδί με τον Πατέρα”.

Γιατί.... Γιατί.....

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΛΟΥΦΑΖΕΙ

Ενώ η Πολιτεία κάτω λουφάζει, δεμένη στο βραχνά της αφμιβολίας για την πράξη. Και ενώ το φεγγάρι νύσταζε κι όλο χαμήλωνε κι απλωνόταν μια σιγή θανάτου ολόγυρα κιόλα είχαν κάτι το εξωλογικό.

Και ενώ τα δάκρυα της Μάνας τρέχανε δροσιά στα νιόβγαλτα τα λουδούδια, που αφανίζονταν από τις πατούσες του ακάθαρτου όχλου η Μάνα του πόνου θρηνεί σπαρακτικά με τα βαθυστόχαστα λόγια της λογοτέχνιδος Αιμιλίας Δάφνη: “Γείρε, Σταυρέ μου, γείρε.... θέλω να φιλήσω το Γιό μου, το δικό μου. Γείρε Σταυρέ μου, γείρε.

Θέλω ν' αγκαλιάσω το άκακο αρνί μου. Γείρε Σταυρέ μου, γείρε. Θέλω να χαϊδέψω το κεφάλι του Θείου παιδιού μου. Είμαι η Μάνα κι άλλο παιδί δεν έχω...

Και τότε κάτω από την ανοιξιάτικη αστροφεγγιά έγειρε ο Σταυρός και η Μαρία φίλησε στερνή φορά το μονάκριβο παιδί της και ο Σταυρός πάλι στυλώθηκε, ψηλώνοντας ολοένα προς τα ουράνια. Το φως της αλήθειας άνθισε τότε σαν κρίνος μες στην ψυχή της κι αυτό της έδωσε τη δύναμη να πάει, μες τα βαθιά μεσάνυχτα, να χτυπήσει την πόρτα του Ιωσήφ από την Αριμαθαία και να του μιλήσει για την ταφή”.

Ο Χριστός όμως δεν έμεινε στον τάφο, γιατί αναστήθηκε.

Έτσι: “Κείνοι που κάρφωσαν πάνω στο Σταυρό το Όνειρο και στο Νερό ρίξανε φαρμάκι”. Και:

“Κείνοι που έπραξαν το κακό τους πήρε μαύρο σύγνεφο. Μα κείνος που τ' αντίκρυσσε στους δρόμους τ' ουρανού βαδίζει τώρα μοναχός κι ολόλαμπρος”.

“Η Ανάστασή του όμως πρέπει να φέρει και τη δική μας την ανάσταση και της κοινωνίας μας.

Πρέπει ν' αλλάξει και εμάς και τη ζωή μας και την κοινωνική μας συμβίωση. Πρέπει να διώξει την ψευτιά, τον πόλεμο, την αδικία, τη διαφθορά και την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Πρέπει να αναστηθεί και η κοινωνία μας, γιατί είναι άδικη σκληρή, εγωϊστική, ανήθικη. Στηρίζεται στην κλοπή και στην απάτη, λατρεύει το χρήμα και τρέφει τον πόλεμο”.

Αλήθεια! Πόσοι θα στρέψουμε το πηδάλιο της ζωής μας προς τα λυτρωτικά γεγονότα της ζωής του Κυρίου (Σταύρωση, Ανάσταση κ.λ.π.). Και πόσοι θα συνειδητοποιήσουμε και θα βιώσουμε ότι ο Χριστός είναι ο θεός της Ιστορίας και ότι τέμνει την Ιστορία. Γιατί: "πολέμησε το δεν και αδύνατον του κόσμου τούτου" και νίκησε το θάνατο "θανάτω θάνατον πατήσας". Ότι είναι "ο Είναι, ο Ήταν και ο Ερχόμενος", η Ομορφιά της ζωής και της ψυχής μας σαν αρχή και σαν τέλος, σαν στάση ζωής και σαν μέθοδος. Της Ομορφιάς εκείνης "Που ταυτίζει το Κάλλος με το Αγαθόν και το Αγαθόν με τον Ήλιο". Ότι είναι "Η Βασιλεία του Θεού, που είναι η μυστική μας Ιθάκη και η οποία θα είναι ατελείωτη εις αιώνας αιώνων".

Και πόσοι θα δεχτούμε να εργαστούμε για την υλοποίηση των ουράνιων δώρων, που πηγάζουν και από το Λόγο του και από τη Σταυρική του θυσία: "ΑΛΗΘΕΙΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ" ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ - ΕΙΡΗΝΗ, ΑΓΑΠΗ - ΙΣΟΤΗΤΑ - ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗ, ΗΘΙΚΗ ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ - ΟΡΑΜΑ - ΟΝΕΙΡΟ - ΛΟΓΟΣ", που ναι αιώνιες και διαχρονικές αξίες και ιχνοπερπατούν στην ιστορία του πολιτισμού μας, στο χρόνο και στην αιωνιότητα. Και αξίες για τις οποίες πάλαιψαν και έδωσαν τη ζωή τους εκατομμύρια μάρτυρες.

Αν τα δεχτούμε και τα υλοποιήσουμε θα "γελάσουν οι βρύσες πάνω στη γη", θ' ανάψουν "τα κόκκινα σανδάλια του φωτός", θα γίνουν "οι γυναίκες γλιστερές, όπως το ψάρι κι αση-

μένιες" εάν τις αγαπούν. Και θ' αναστηθούν τα όνειρα του μεγάλου ποιητή Μπρέχτ: "Προς τα πού θα στρίψει το ηλιοτρόπιο, όταν από παντού το δέρνουν χιλιάδες ήλιοι".

Του σύγχρονου στοχαστή - καλλιτέχνη Διονύση Σαββόπουλου:

*"Ε, Ε, Ηλιε,
Ηλιε, Αρχηγέ, δώσ' το σύνθημα
Εσύ κι η χαρά θα αναστηθεί. Το
σκοτάδι θα πεθάνει και θα
λάμψει η Χαραυγή".*

Και του εθνικού μας και οικουμενικού ποιητή του Φωτός, της Ομορφιάς, του Έρωτα και του Αιγαίου:

*"Ένα το χελιδόνι
κι η άνοιξη ακριβή
για να γυρίσει ο ήλιος
θέλει δουλειά πολλή"*

Διαφορετικά θ' αντικρίζουμε το σκοτάδι, την παρακμή τη διάλυση και τη φρίκη στη ζωή και στην κοινωνία. Θα ζούμε έντονα την αγωνία, για τη ζωή, του μεγάλου εθνικού μας ποιητή Κώστα Βάρναλη:

*"Πού να σε βάλω γιόκα μου
Πού να σε βάλω παιδί μου
να μη σε φτάσουν οι κακοί
να μη σε φάνε οι λύκοι!"*

Και θα κραυγάζουμε γοερά την εναγώνια σπαρακτική κραυγή του μεγάλου Αμερικανού Θεατρικού συγγραφέα Τέννεση Ουίλλιαμ:

*"Ω! Θεέ μου.
Πότε θα γίνουμε κατ' εικόνα
και Ομοίωση Σου!!"*

Τοπωνύμια Παλαιοσελλίου

(7ον - συνέχεια προηγούμενων)

του Ηλία Ε. Παπαζήση

Λα Κεάτρ' Αρόσιε ή Κεάτρα - Αρόσιε

Σύνθετο όνομα που είναι στην Κουτσοβλαχική διάλεκτο και ερμηνεύεται κατά λέξη στην "πέτρα κόκκινη" δηλαδή στην "κοκκινόπετρα" (Ιδίωμα της διαλέκτου ταύτης να θέτει μπροστά το ουσιαστικό του επιθέτου). Ονομάζεται έτσι απ' τον τεράστιο ογκόλιθο που υπάρχει στη θέση αυτή, ο οποίος κατά τις ενδείξεις ήταν άλλοτε κόκκινος, όχι όμως και σήμερα γιατί στο πέρασμα του χρόνου υπέστη αλλοίωση.

Ο Ογκόλιθος όμως αυτός παρουσιάζει στην επιφάνειά του (δεν ξέρουμε εντός), κοιτάσματα Πυρόλιθου και δεν αποκλείουμε την εκδοχή η ονομασία του "κοκκινόπετρα" να οφείλεται και στους Πυρόλιθους αυτούς. Βρίσκεται η τοποθεσία αυτή ανατολικά του χωριού σε μικρή απόσταση απ' αυτό, είναι εξοχική, δεσπόζει της νότιας περιοχής της περιφέρειας του χωριού και με τον εκτεταμένο ορίζοντα που έχει προς τη μεγαλόπρεπη οροσειρά της Τύμφης, (φαινόμενο σπάνιο) ενθουσιάζει, μαγεύει τον θεατή.

Την εξαίρετη αυτή θέση το έτος 1925, ο κάτοικος του χωριού Στέργιος Τροχόπουλος με δικά του έξοδα προσπάθησε να την εξωραϊσει. Ισοπέδωσε την πάνω επιφάνεια του ογκόλιθου και τη μετέτρεψε σε πίστα με ασφαλή περιφραξη τοίχο και ξύλινα κάγκελα.

Έγινε τις καλοκαιρινές βραδιές το εντευκτήριο των νέων του χωριού, οι οποίοι στον ενθουσιασμό τους "Ακρόπολη" αναβάπτισαν τη θέση αυτή - Δυστυ-

χώς η θελκτική αυτή κατάσταση δεν κράτησε πολλά χρόνια - Οι καιρικές συνθήκες, υποβοηθούμενες και απ' τη κακοβουλία ορισμένων που αντιπαθούν κάθε προοδευτική κίνηση, την κατέστρεψαν - Σήμερα δεν υπάρχει τίποτα - Παραμένει η ανάμνηση και ο ογκόλιθος η "Καιάτρα Ρόσιε" στη θέση που τόσα ως γράψαμε φυσικά πλεονεκτήματα έχει.

Λα Γιολτοβεάνου ή Γιουλτουβεάνου.

Λέξη σύνθετη της οποίας το πρώτο συνθετικό "Γιόλ" ή "Γιούλ" είναι της Τούρκικης διαλέκτου και εξηγείται δρόμος - Το δεύτερο συνθετικό "Τοβεάνο", μάλλον λατινογενές, θα πει "θέα" - Άρα Γιολτοβεάνου ή Γιουλτουβεάνου ερμηνεύεται δρόμος ανοιχτός εκτεταμένος με ωραία θέα - Πράγματι η τοποθεσία αυτή είναι εκτεταμένη, έχει ορατότητα που σαγηνεύει, ευχαριστεί τον περιπατητή βρίσκεται Β.Α. του χωριού και άλλοτε εκαλλιεργείτο με σιτηρά διάφορα.

Λα Μπάλτ (e)

Κατά την παράδοση και τις υπάρχουσες ενδείξεις στην περιοχή αυτή λίμναζαν πολλά από το βουνό κατερχόμενα νερά τα οποία σχημάτιζαν βάλτο - Απ' εκεί πήρε το όνομα στο βάλτο "Λα Μπάλτ Διαιρείται σε δυο τμήματα, μεγάλη και μικρή Μπάλτα και βρίσκεται Ν.Α του χωριού. Εκλεκτά και εδώ τα αμπέλια του Μουστάκα, Κουρτίνου, Παπαζήση, Καραφέρη, Ζιάκα Καραμπέρη κ.α.

Πρ-Πόρτζ

Βρίσκεται ανατολικά του χωριού και αποτελεί το όριο των περιφερειών Παλαισελλίου - Πάδων. Ονομάζεται έτσι γιατί άλλοτε από την οριακή αυτή θέση διήρχετο η μοναδική οδός προς Πάδες και άλλα χωριά της Λάκκας του Αώου και εννοεί στο σύνορο των δύο χωριών - Σήμερα η οδός αυτή δεν υπάρχει. Έχει αφανιστεί από κατάρρευση ογκολίθων απ' την υπερκείμενη οροσειρά. Σήμερα με δυσκολία ανακαλύπτει κανείς τα ίχνη της οδού αυτής. Το μονοπάτι λεγόμενο, απ' το οποίο το 1940 πέρασαν και οι Ιταλοί για να αποφύγουν τα καταγιστικά πυρά του ύπεροβολικού του στρατού μας που αμύνονταν στο απέναντι Βρυσόχωρι - Στην οριακή αυτή θέση δηλαδή στις Πύλες.

(Πρ - Πορτζ) λέξη λατινογενής, ίστανται όρθιοι, σταθεροί λίθινοι όγκοι στους οποίους ξεχωρίζει ένας και από μακριά ομοιάζει με γριά γυναίκα που γνέθει, με τη ρόκα της - Στη φαντασία των κατοίκων ο βράχος αυτός είναι η απολιθωμένη γριά, θύμα της αγριότητας του μήνα Μάρτη, γιατί η γριά στο τέλος του, ανεφώνησε τα μυθικά λόγια της "Πριτζ, Μάρτζ τα κατσίκια" δηλαδή "σκάσε Μάρτη τα γλίτσωσα από το κρύο σου τα κατσίκια". Ο Μάρτης όμως θύμωσε και εκδικήθηκε τη γριά Δανείσθηκε μια μέρα από το Φλεβάρη, έκανε κρύο δυνατό και πάγωσε και τη γριά και τα κατσίκια.

Η τοποθεσία Πρ-Πορτζ, λέγεται και Σλάτινα γιατί υπέρκειται του σημερινού δρόμου που οδηγεί προς Πάδες και άλλα χωριά είναι της Βουλγαρικής διαλέκτου το όνομα αυτό.

Λα Κουμουτσέσκουλου

Τόπος ανατολικά του χωριού γεμά-

τος διασπαρμένους ογκόλιθους οι οποίοι ως απεδείχθη περιέχουν μάρμαρο - Σύνθετη η λέξη στην Κουτσοβλάχικη διάλεκτο και σημαίνει πολλά κομμάτια Κατ' άλλη εκδοχή το πρώτο συνθετικό "Κουμου" είναι της Τούρκικης διαλέκτου και εξηγείται "αμμώδης" και δεν αποκλείουμε την πιθανότητα να ήταν η περιοχή αυτή αμμώδης μπροστά από το κατακύλισμα των ογκολίθων απ' την υπερκείμενη βραχώδη οροσειρά. Και τούτο γιατί τόσο προς Βορρά, όσο και προς Νότο της τοποθεσίας ταύτης, υπάρχουν αμμώδεις περιοχές, όπως η τοπωνυμία Αρινίου προς Βορρά και του Αρίνε προς Νότο.

Λα λι Σπίρτε

Περιοχή στις παρυφές της βραχώδους οροσειράς και βόρεια της τοιαύτης "Κουμουτσέσκουλου" - Κατά την παράδοση, γυναίκα του χωριού στο επώνυμο "Σπίρτα", πήγε να κόψει χαμόκλαδα για τα κατσίκια της, παρεσύρθει όμως από κυλιόμενο ογκόλιθο και σκοτώθηκε - έκτοτε η θέση αυτή πήρε το όνομά της "Λα, λι Σπίρτε" - Η περιοχή αυτή λόγω του φυσικού σχηματισμού της δημιουργεί ηχηρό αντίλαλο (ηχώ) και οι αφελείς και δεισιδαίμονες εξακολουθούν να πιστεύουν, ακόμη, ότι η ηχώ που δημιουργείται είναι η φωνή της φονευθείσας γυναίκας "της Σπίρτας" που ζητεί βοήθεια.

Λα Κεάτρα αλ' Πιταφου

Φράση της Κουτσοβλάχικης διαλέκτου που λέγει στη "Πέτρα του επιταφίου". Βρίσκεται η τοπωνυμία αυτή ανατολικά του χωριού κοντά στο σύνορο με Πάδες και το ιστορικό της ονομασίας έχει ως εξής. "Όταν ο αγωγεύς από Πάδες Νίτσας Πιπέρης, μετέφερε από τη

Μακεδονία τον επιτάφιο της Αγίας Παρασκευής (δωρεά ευσεβών χριστιανών) εστάθμευσε στη θέση αυτή και τον επιτάφιο απέθεσε πάνω σε επίπεδη πέτρα που βρισκόταν παράλληλα της τότε υπάρχουσας ημιονικής οδού. Οι κάτοικοι Παλαιοσελλίου ελθόντες με ευλάβεια παρέλαβον τον επιτάφιο, τον μετέφεραν κατανυκτικά στο χωριό και τον ετοποθέτησαν στο Ναό της Αγίας Παρασκευής - έκτοτε η πέτρα αυτή που ολίγον φιλοξένησε τον Σωτήρα του κόσμου, ονομάστηκε η πέτρα του επιταφίου και η περιοχή "λα Κεάτρ αλ Πιτάφι". Εις ανάμνησιν ανηγέρθη εκεί και σχετικό εικόνισμα.

Ερμηνεύεται από την Κουτσοβλάχικη διάλεκτο στις "Πέτρες Άσπρες" βρίσκεται ανατολικά του χωριού, 200 μέτρα από τη "Κεάτρα Ρόσιε" και είναι τοπίο εξοχικό, δεσπόζει τη Ν. Ανατολική περιοχή του χωριού με εκτεταμένο τον ορίζοντα προς την οροσειρά της Τύμφης και την Κοιλιάδα του Ρεσινίτη παραπόταμου του Αώου ποταμού. Κάθε καλοκαίρι συγκεντρώνει πολλούς παραθεριστές που το στέκι τους είναι ένα πέτρινο ντιβάνι το οποίο πολλά ακούει αλλά δεν έχει στόμα να μας τα ομολογήσει. Υπάρχουν προϋποθέσεις το εξαίρετο αυτό εξοχικό τοπίο να αξιοποιηθεί και να καταστεί τόπος αναψυχής. Εκεί υπάρχει και το εικόνισμα των αποστόλων Πέτρου και Παύλου που κτίστηκε το έτος 1909 απ' τον κάτοικο του χωριού Παύλο Ζησάκη σε ανάμνηση γιατί γλίτωσε από τους ληστές που είχαν αποφασίσει να τον ληστέψουν ανήμερα της εορτής Πέτρου και Παύλου (29 Ιουνίου) που γιόρταζε.

Λα Γεωργίτσε (e)

Περιοχή συνεχόμενη της τοιαύτης "Παλημονάστηρο" και φέρει το όνομα

του Γεωργίου Αγίου του Ναού του Παλημονάστηρου.

Είχε άλλοτε αποδοτικά αμπέλια και βρίσκεται δυτικά του χωριού.

Λα Γιοσπυρίδωνα

Εξηγείται στον Άγιο Σπυρίδωνα, τοποθεσία δυτικά της τοιαύτης "Ντζολύστα", όπου υπάρχει το εικόνισμα του Αγίου Σπυρίδωνος.

Δεσπόζει της Δυτικής περιοχής και άλλοτε ευδοκίμούσε και εδώ η άμπελος.

Λ'άγκρουλου αλ Νταλαμάγκα

Εξηγείται στον αγρό (χωράφι) του άλλοτε κατοίκου του χωριού Δαλαμάγκα.

Βρίσκεται Βόρεια της περιοχής "Μικρή Μπάλτα" και δίπλα απ' τη διερχόμενη παλαιά ημιονική οδό προς Πάδες - Στην περιοχή αυτή άλλοτε στάθμευαν οι διερχόμενοι αγωγιάτες με τα ζώα τους για να ξεκουραστούν στη σκιά δέντρου που υπήρχε εκεί και να δροσισθούν απ' την παρακάτω πηγή που κάτω από πέτρα πήγαζε με το γνωστό στους κατοίκους όνομα "Λα Γκούρα ντι απ(α) ντι λα Μπάλτ(ε)" δηλαδή στην τρύπα με νερό απ' τη Μπάλντα. Θα βρίσκεται και σήμερα αυτή η πηγή, αλλά παραμελημένη και περιφρονημένη, γιατί έλειψαν εκείνοι οι εργαζόμενοι που λαχταρούσαν γι' αυτή να δροσιστούν. Ευχόμεθα να επανακτήσει την αξία της.
(συνεχίζεται)

ΠΩΛΕΙΤΑΙ στην Κόνιτσα (δίπλα από το Αστ. Τμήμα διώροφο-λιθόχτιστο σπίτι με οικόπεδο.

Πληροφορίες:

Τηλ. 0651 - 21002

ΠΑΛΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Το κομπολόι του μπάρμπα - Βασίλη και ο Άγιος Φανούριος

Αναστ. Ευθυμίου

Όλοι οι κάπως ηλικιωμένοι Κο-
νιτσιώτες θυμούνται το
μπάρμπα Βασίλη τον Κ. πρό-
σφυγα από τα Φάρασα της Μικράς Α-
σίας που είχε ένα μαγαζί στην αγορά,
κάτι μεταξύ παλιατζίδικου και παντοπω-
λείου και είχε απ' έξω μια βαρέλα γεμά-
τη με κρύο νερό από τον Αγιάνη και δί-
πλα ένα κύπελο και φώναζε με τασπα-
σμένα ελληνικά του.

“Τζιάμπα δωρεάν! Μπίετε κόσμε
κρύο νερό, μπίετε να δροσιστείτε, είναι
από το Αγκιάννη. Τζιάμπα δωρεάν!

Και ήταν πολλοί εκείνοι που ξεδιψού-
σαν κι έπιναν κρύο και δροσερό νερό α-
πό τη βαρέλα του Βασίλειου, γιατί την
εποχή εκείνη, προ του 1952 στην Κόνι-
τσα δεν υπήρχε δίκτυο υδρεύσεως πό-
σιμου νερού. Το νερό περνούσε μέσα α-
πό πρωτόγονα αυλάκια τα περίφημα
“σούγιαλα” και ήταν βρώμικο και ακά-
θαρτο. Κυρίως δε όταν έβρεχε, όλα τα
νερά των δρόμων και των βόθρων ακό-
μη έμπαιναν μέσα στα αυλάκια...

Ήταν λοιπόν θείο δώρο το νερό από
τη βρύση του Αγιάνη και ο Βασίλειος -
παρ' όλη την τσιγγουνιά του - πλήρωνε
ένα τάληρο την κάθε βαρέλα για να του
το φέρουν γιατί πίστευε πως του συγ-
χωρούνται οι αμαρτίες.

Αλλά ας έρθωμε στην ιστορία του κο-
μπολογιού.

Ο μπάρμπα Βασίλειος είχε παντρέψει

την κόρη του και είχε πάρει εσώγαμπρο
έναν πρώην φαντάρο το Ζήση του Λ.
που ήταν αστείος και χωρατατζής και
σκάρωνε διάφορες φάρσες στον πεθε-
ρό του που υποκρινόταν τον ευλαβή και
ενάρετο.

Μια φορά του πήρε το κομπολόι και
τόκρυψε και έκανε γούστο πως ο Βασί-
λειος άναψε το καντήλι και γονάτιζε και
προσευχόταν στον άγιο Φανούριο.

- Άγκιε Φανούριε, φανέρωσέ το.

Αφού κουράστηκε να παρακαλάει α-
ποκοιμήθηκε. Τες πρωϊνές ώρες ξύπνη-
σε από χτυπήματα στο παραθυρό του
και μια φωνή να τον καλεί.

- Βασίλειε, Βασίλειε!

- Ποιό είναι;

- Εγώ ο άγιος Φανούριος, σούφερα
το κομπολόι.

Ανοίγει το παράθυρο και ώ του θαύ-
ματος! Το βρίσκει εκεί.

Το είχε βάλει φυσικά ο γαμπρός του,
αλλά ο Βασίλειος πίστεψε πως είχε γίνει
θαύμα και το διηγόταν στο καφενείο.

“Έκανε θαύμα το άγιο Φανούριο, φα-
νερωσέν τα το μομπολόι μου έλεγε
στους ακροατές του. Έτσι και ένα γκου-
πέλα από την Φούρκαν, είχεν τα ένα πε-
ντόλιρον κρεμασμένον εις το λαιμόν της
εχασέν τα και παρακαλούσεν το άγιο
Φανούριο. Το βράδυ σαν πάεισκε να
κοιμηθεί και έβγαλεν το φόρεμά της,
ευρήκε το πεσμένο μέσα στο βυζίν της.

Είναι θαυματουργό το άγιο Φανούριο και έκανε και σε μένα το θαύμα του".

- Τι θαύμα και κολοκύθια μολογάς, του λέει ο Κιάδης ο Βλάχος ο Χασάπης και κερατζής, εσύ σαι αμαρτωλός.

- Εγώ αμαρτωλό, τι αμαρτίες κάνω;

- Φέρνεις το νερό τάχα τζάμπα δωρεάν για νάρχονται να πίνουν οι χωριάτισσες να τες... χαϊδεύσεις.

Άναψε και κόρωσε ο Βασίλειος. Γνωστός για τα αστεία και τα πειράγματά του ο Κιάδης τον κούρδισε ακόμη περισσότερο, ώσπου ο Βασίλειος ξεστόμισε τη φράση.

- Και το δικό σου το γυναίκα χαϊδέψατα. Και τότε ο Κιάδης - που δεν πήρε βέβαια τοις μετρητοίς τα λόγια του Βασίλειου, αλλά ήθελε να χωρατέψει περισσότερο - βγάζει ένα σημειωματάριο και προσποιείται πως γράφει τα ονόματα των παρευρισκομένων.

- Να είστε μάρτυρες, τους λέει, με πρόσβαλε, θα του κάνω μήνυση.

- Είμαστε.

Ανάμεσα στους ακροατές ήταν και οι δύο συνάδελφοι του Κιάδη χασάπηδες. Ο Ναούνης και ο Λιούτσκας, που επισκέφτηκαν την άλλη μέρα το Βασίλειο στο μαγαζί του και του είπαν με ύφος δήθεν σοβαρό.

" Σου έκανε μήνυση ο Κιάδης, θα σε κάψει. Θα πλερώσεις και πρόστιμο θα πας και φυλακή.

- Αλήθεια;

- Αμ' τι; ψέμματα;

Τι τον ήθελες το Βασίλειο, τα χρειάστηκε.

- Και τώρα τι να κάμνω;

"Να πας να του ζητήσεις συγγνώμη.

Να πέσεις στα γόνατα να του ζητή-

σεις συγγνώμη, να τον παρακαλέσεις να αποσύρει τη μήνυση.

- Να πααίνω, τι να κάμνω.

- Έλα τώρα να πάμε αντάμα, να τον παρακαλέσουμε κι' εμείς.

Ξεκίνησε λοιπόν ο Βασίλειος μαζί τους και άλλοι περίεργοι από κοντά και πήγαν στο μαγαζί του Κιάδη.

Κάνει υπόκληση ο Βασίλειος, βγάζει και το καπέλο του και ζητάει να του φιλήσει το χέρι λέγοντας.

"Εφταιξα κύριε Κιάδη να με συγχωρνάς για ό,τι είπα για το γυναίκα σου, ψέματα είπα να με συγχωρνάς.

- Όχι δεν τον συγχωρώ, θα πάμε στο δικαστήριο, έκανε ο Κιάδης προσποιούμενος τον ανένδοτο.

- Έλα, συγχωρεσέ τον κρίμα! είπαν ο Λιούτσκας κι ο Ναούνης.

- Για να τον συγχωρέσω πρέπει να ζητήσει συγγνώμη γονατιστός.

Ο Βασίλης δίσταζε.

- Έλα, γονάτισε για να γλιτώσεις το πρόστιμο και τη φυλακή, είπαν οι δύο μεσολαβητές.

Θέλλοντας και μη, γονάτισε ο ταλαίπωρος Βασίλειος, ξαναζήτησε συγγνώμη και φίλησε και τα δυό χέρια του Κιάδη.

- Άϊντε, συγχωρεμένος να είσαι, του είπε ο τελευταίος.

- Θα το τραβήξεις το μήνυση;

- Θα το τραβήξω.

Ανασηκώθηκε ο φουκαράς ο Βασίλειος, ξαναφίλησε ακόμη μια φορά το χέρι του Κιάδη και φορώντας το καπέλο του πήρε δρόμο, συνοδευόμενος από τα ακράτητα πλέον γέλια των παρευρισκομένων θεατών - ακροατών.

Αναμνήσεις απ' την Μικρασιατική εκστρατεία

(θαύματα, παθήματα, πορίσματα, διδάγματα)

Του Ηλία Ε. Παπαζήση

Έτος 1921 - Μάϊος 15.

Στρατιώτης, απ' τα Έμπεδα των Ιωαννίνων, στο Μέτωπο της Μικράς Ασίας, όπου με κατάταξαν στο 1ο Σύστημα πεζικού, III Τάγμα, 10ο Λόχο της II Μεραρχίας και Σιδηράς ονομαζομένης.

Στις 29 Ιουνίου 1921, άρχισαν οι στρατιωτικές επιχειρήσεις και όλο αυτό το Καλοκαίρι και το Φθινόπωρο ακόμη, το τυχερό μας ήταν οι σκληρές μάχες, οι ατέρμονες πορείες και οι ανυπόφορες δυσβάστακτες ταλαιπωρίες.

Κυριεύσαμε την Κιουτάχεια, το Αφιόν-Καραχισάρ, το Έσκη-Σεχίρ, διασχίσαμε την Αλμυρά έρημο, περάσαμε το Σαγγάριο ποταμό, και πέραν αυτών, στο Ταμπούρ - Ολγούτ, στο Τσάλ-Ντάγ, στο Καλέ-Γκρόττο μάχες φονικές, φονικότατες συνάψαμε. Οι Τούρκοι εμάχοντο υπέρ βωμών και εστιών. Ήταν ανυποχώρητοι. Οι επιθέσεις και αντεπιθέσεις, οι καταλήψεις και ανακαταλήψεις υψωμάτων ήταν το καθημερινό και πολλές φορές το ολονύκτιο παιχνίδι.

Είχαμε απ' τις βάσεις μας πολύ απομακρυνθεί και δεν μας έφθαναν οι εφοδιασμοί. Δέκα μέρες μείναμε χωρίς τρόφιμα και ψωμί, ο ζωμός κρέατος απ' τα ντόπια Καραμάνικα πρόβατα, ήταν η τροφή μας η μοναδική. Κι' όμως, όταν ρωτηθήκαμε, τι θέλετε παιδιά ψωμί ή πυρομαχικά, όλοι με μια φωνή φωνάξαμε - θέλουμε πυρομαχικά. Αλλά και στην επιστροφή μας στο Αφιόν - Καραχισάρ, νέες σκληρές, σκληρότατες μάχες, νέες περιπέτειες μας περίμεναν. Σώμα τουρκικού Στρατού, απ' το Ικόνιο ορμώμενο, εγκλωβισμό προσπάθησε να

μας κάνει. Μολονότι όμως τόσο κουρασμένοι, τόσο εξαντλημένοι απ' τις επιχειρήσεις και ταλαιπωρίες του Σαγγαρίου είμαστε, με επιτυχία το αποκρούσαμε, το απομακρύναμε, του ματαιώσαμε την κυκλωτική προσπάθειά του. Ομολογουμένως, ότι ο στρατός μας στις επιχειρήσεις αυτές επέδειξε ορμητικότητα, μαχητικότητα άφθαστον, γενναιότητα απaráμιλλον, αντοχήν υπερφυσικήν. Διηγείρε το θαυμασμό του Κόσμου.

Το Δεκέμβριο του 1921, η Μεραρχία μας τομέα του Μετώπου στο Μαϊάνδρο ποταμό ανέλαβε και το Σύνταγμα μας στο Τσιρβίλ, κωμόπολη κοντά στις πηγές του ποταμού τούτου στρατοπέδευσε και τελικά, όλο το χειμώνα, εκεί τον πέρασε.

Έτος 1922

Τον Ιανουάριο, πουλόβερ τύπου γελέκου από δέρμα προβάτου μισοκατασκευασμένα μας έφεραν, για ζεστασιά να τα χρησιμοποιήσουμε και την Άνοιξη στο Λόχο μας να τα επιστρέψουμε, ως συνήθως συμβαίνει, η Διαταγή να παραδώσουμε το πουλόβερ άργησε ναρθεί και σε μια αναγνωριστική πορεία που το Μάη κάναμε, αγανακτισμένος απ' τη ζέστη, νευρικά το πουλόβερ μου το πέταξα μακριά.

Τον Ιούνιο ήρθε η Διαταγή παράδοσης των πουλόβερ, κι' εγώ τότε κατάλαβα το σφάλμα μου. Βρέθηκα εκτεθειμένος. Ο σιτιστής του Λόχου, που με καλό μάτι δεν μ' έβλεπε, γιατί διαβάσαμε αυτός μεν Καθημερινή (οίκαδε), εγώ δε τη φιλελεύθερη πατρίδα, επίμονα από μένα το πουλόβερ μου ζητούσε κι επειδή

δεν μπόρεσα να το παρουσιάσω, προκλητικά και χαιρέκακα μου τ'ο χρέωσε.

12. Αυγούστου 1922

Ημέρα αποφράδα - Ο Κεμάλ με ισχυρές δυνάμεις τον τομέα του Μετώπου στο Αφιόν - Καραχισάρ χτύπησε.

Δυστυχώς διέσπασε το Μέτωπο και σημαντικό θύλακα ανέπτυξε. Ο στρατός μας που μέρες απεγνωσμένα εμάχετο εκεί, στρατηγική σύμπτυξη επεχείρησε να κάνει με σκοπό την αντεπίθεση.

Ξαφνικά όμως, ο εχθρός νέες δυνάμεις, στο θύλακα έρριξε, σύγχυση επεκράτησε και τί, τότε έγινε, δεν περιγράφεται. Ελληνικές στρατιωτικές φάλαγγες που άλλοτε για ηρωισμό, νίκες και δόξες φημιζόντανε, τώρα ακυβέρνητες, ελεεινές, πανικόβλητες διαλυμένες, φεύγουν, τρέχουν, δεν συγκρατούνται. Βιάζονται θάλασσα ν' αντικρύσουν, σαν οι Μύριοι του Ξενοφώντα "θάλαττα, θάλαττα" ν' αναφωνήσουν και λαχανιασμένες στα καράβια μας να εισορμήσουν - ο αρχιτσέτης ο κιόρ Πεχλιβάνι σαν λυσσιάρικο σκυλί με τα άγρια στίφη του, όλη την ημέρα τους κυνηγά, τη νύχτα με τους αιφνιδιασμούς στους καταυλισμούς τους λαχταρά, το φόβο και τρόμο τους σκορπά. Η Στρατιά εκείνη, που μπροστά από ένα χρόνο νίκες και δόξες απολάμβανε, τώρα σε είκοσι μόνο μέρες διαλύεται, ξευτελίζεται.

Κανόνια παντός είδους, βαρέα, πεδινά, ορεινά, πολυβόλα, οπλοπολυβόλα, τουφέκια διάφορα, φυσίγγια, χειροβομβίδες, εγκαταλελειμμένα, σκορπισμένα δώ, και εκεί, στη διάθεση του εχθρού. Αποθήκες γεμάγες πυρομαχικά, αποθήκες με πολλά και διάφορα τρόφιμα, υπερύψηλες αποθήκες γεμάτες άθικτες του ιματισμού, όλες πεσκέσι στον άσπονδο "νικητή".

Ελληνικές Μεραρχίες και πολλές άλλες Στρατιωτικές Μονάδες αιχμάλωτες,

ταπεινωμένες, ρεζιλεμένες, οδηγούνται στο εσωτερικό της χώρας του εχθρού κι εκεί λαιμοδορούνται, ταλαιπωρούνται.

Γυναικόπαιδα που προσπάθησαν το στρατό μας ν' ακολουθήσουν δεν άντεξαν, κουράστηκαν, μέσα στο δρόμο εκτεθειμένες έμειναν - και ικετευτικά, σπαρακτικά φώναζαν - "Αδέλφια, μη φεύγετε, καλύτερα σκοτώστεμας, μή στα χέρια των αγάδων μας αφήνετε".

Αρχές Σεπτεμβρίου 1922, ο στρατός μας απ' τη Μικρά Ασία, έφυγε, ο Ελληνισμός ξεριζώθηκε, πολιτισμός χιλιετηρίδων αφανίσθηκε.

Μεγάλη εθνική συμφορά η Μικρασιατική καταστροφή - Μεγαλύτερη μπορεί να πει κανείς και της Άλωσης της Πόλης. Τότε ο Ελληνισμός παρέμεινε, σώθηκε, προνόμια απέκτησε, τώρα ξεριζώθηκε τελείως, έμειναν μόνον οι αναμνήσεις.

Έτος 1927

Θερινές διακοπές στο χωριό μου το Παλαιοσέλλι.

Ένα πρωϊνό, περίπατο πήγαινα και στο δρόμο, συμπτωματικά άγνωστο χωροφύλακα του Αστυνομικού Σταθμού Πάδων συνήντησα. Ανέφερε τ' όνομά του και μου απάντησα. Εγώ είμαι, τί με θέλεις;

Κι εκείνος σοβαρά αποκρίθηκε: "Χρηματικό ένταλμα 60 δρχ. έχεις και πρέπει να το εξοφλήσεις".

Ήταν το χρέος μου προς το Δημόσιο για το Στρατιωτικό πουλόβερ, που ως έγγραφα στη Μικρά Ασία πέταξα", δεν το παρέδωσα αμέσως το χρέος μου, ο χωροφύλακας έφυγε κι εγώ μονολογώντας ψιθύρισα. Να και μία αχτίδα φωτεινή απ' τη Μικρασιατική καταστροφή. Δεν χάθηκαν τα πάντα, αφού και το δικό μου χρέος σώθηκε, καθυστερημένη ήτο η πληρωμή του χρέους μου, η διάσωσή του όμως κάτι μπορεί να μας πει, κάτι

να μας διηγηθεί.

Ότι, σ' εκείνη τη μαύρη σκοτεινιά, της Μικράς Ασίας την κοσμοχλασιά, δεν έλειψαν οι φωτεινές αχτίδες, που ήταν και η τελευταία μας ελπίδα. Ήταν εκείνες οι στρατιωτικές δυνάμεις που στην μεγάλη καταστροφή, δεν παρασύρθηκαν απ' τον πανικόβλητο συρφετό - πολέμησαν μέχρι τέλους σταθερά - υποχώρησαν συγκεντρωμένες, κανονικά και το γόητρό της Πατρίδας κράτησαν ψηλά.

Ήταν οι ένοπλες δυνάμεις Πλαστήρα - Γονατά των μετέπειτα της Επαναστατικής Κυβέρνησης Αρχηγού, Πρωθυπουργού. Εκείνων που με τους στενούς συνεργάτες τους και γοργό ρυθμό, στρατό ικανό, πειθαρχικό συγκρότησαν και άγρυπνο φρούριο στον Έβρο ποταμό τον έταξαν - και τότε βροντόφωνα ακούσθηκε: "Η Ελλάδα κι' αν πεθαίνει, τάλι ξανα-ανασταίνει. Ποτέ, μα ποτέ δεν πεθαίνει".

Ο ιστορικός εκείνος, που κάποτε για τη Μικροασιατική καταστροφή, αντικειμενική ιστορία θα ήθελε να γράψει, πρώτ' απ' όλα, βαθειά έρευνα πρέπει να ενεργήσει, ώστε τα αίτια της καταστροφής ν' ανακαλύψει. Και τότε με πίκρα θα διαπιστώσει γιατί οι τότε "φίλοι μας Σύμμαχοι" δόλιο, αισχρό, σε βάρος της χώρας μας παιχνίδι έπαιξαν, άσχημα πίσώπλάτα τη χτύπησαν.

Εκείνοι "οι φίλοι Σύμμαχοι", που για σκοπιμότητα, πανηγυρικά στη Μικρά Ασία μας έστειλαν, όπου τόσες θυσίες κάναμε, αυτοί οι ίδιοι "Σύμμαχοι" με πρόφαση τον επάρατο διχασμό μας, αλλά μόνο για τα μεγάλα, συμφέροντά τους, τον Κεμάλ ενίσχυσαν, άσχημα απ' τη Μικρά Ασία μας έδιωξαν, σαν κουρέλια στη θάλασσα μας πέταξαν κι ούτε στα καράβια τους να σωθούμε μας επέτρεψαν να επιβιβασθούμε.

Της τραγικής εκείνης κατάστασης

χαρακτηριστικό της κακίας τους και τούτο είναι. Όταν ο Κεμάλ στη Γκιούρ - Σμύρνη θριαμβευτής μπήκε, στους αντιπροσώπους των ξένων κρατών της πόλης, τιμητικό δείπνο σ' αυτούς θέλησε να παραθέσει στο μαγευτικό προάστειο "Κορδελιό". Ένας απ' αυτούς άργησε να πάει, κι' όταν έφθασε, σαρκαστικά στον Κεμάλ είπε: "Με συγχωρείτε γιατί άργησα, δεν μπορούσε το καραβάκι μου να περάσει απ' τα πολλά πνιγμένα στη θάλασσα κουφάρια των Γραικών".

Δυστυχώς η ιστορία επαναλαμβάνεται.

Και τώρα οι "φίλοι σύμμαχοι" και εταίροι μας, δεν μας συμπαθούν.

Σαν το φτωχό Λάζαρο μας αντικρίζουν και μας περιφρονούν. Στα εθνικά ζητήματά μας δεν μας δικαιώνουν, λύση δική τους θέλουν να μας επιβάλλουν. Αρπακτικές διαθέσεις γειτόνων σε βάρος της χώρας μας τις υποθάλπουν και τη λαίμαργη και βάρβαρη Τουρκία δεν παύουν να την ενισχύουν και να τη χαϊδεύουν, γιατί αυτά τα συμφέροντά τους επιτάσσουν.

Κι' εμείς, με τα τόσα που πάθαμε και παθαίνουμε, μυαλό καθόλου δεν βάζουμε. Πεισματικά του επάρατου διχασμού αιχμαλωτοί του μένομε, μόνο κόμμα και πολιτικό κόστος προσέχομε, την εξουσία να πάρομε και για τα άλλα ζητήματα αδιάφοροι και αμαρτία να μην έχομε. Μας διακατέχει η ξενομανία, είμαστε Αμερικανόφιλοι, Αγγλόφιλοι, Γαλλόφιμοι, Γερμανόφιλοι, Ρωσόφιλοι, αλλά με την Ελλάδα δεν είμαστε, για την προκοπή της δεν ενδιαφερόμεθα, όσο πρέπει. Για τα συμφέροντα άλλων Κρατών διεμαρτυρόμεθα, φωνάζομε, για τα δικά μας όμως σιωπούμε - αδρανούμε. Δημοκρατία διακηρύττομε, δογματισμό και λαϊκισμό εφαρμόζομε. Τίποτε ορθό, δεν αφήσαμε, όλα τα γκρεμίσαμε. Τα ε-

θνικά ζητήματά μας διακυβεύονται κι ε-
μείς κομματικά τα εκμεταλευόμαστε. Το
κόμμα υπεράνω όλων - ό,τι το κόμα δεν
συμφέρει είναι αναχρονιστικό. Μια αρ-
χαία γλώσσα που τον κόσμο φώτισε εί-
χαμε κι' αυτή αμε, αποσυνάγωγο την
κηρύξαμε. Κι αυτή τη Δημοτική μας
γλώσσα στη πραγματική της θέση δεν
την κρατήσαμε, την ποδοπατήσαμε, στο
πεζοδρόμιο τη ρίξαμε, χυδαία τη κατα-
ντήσαμε. Καιρός να συνέλθομε, τη μι-
κρή χώρα μας να νοικοκυρέψομε, σφι-
χτά να την αγκαλιάσομε κι από κάθε
προσβολή και κίνδυνο να την προφυλά-
ξομε και διαφυλάξομε.

Στον ουρανό μαύρα σύννεφα εμφανί-
ζονται, η αναταραχή στη Μέση Ανατο-
λή και στα Βαλκάνια μεγεθύνεται. Διε-
θνώς απροσδιόριστες εξελίξεις δια-

πλάττονται, οικονομικά συμφέροντα συ-
μπλέκονται και αλληλοσυγκρούονται.

Η όλη κατάσταση εμφανίζεται ρευ-
στή και αβέβαιης έκβασης, τί η επόμενη
μπορεί να μας φέρει κανείς δεν ξέρει.

Ζούμε σε χώρα αρεστή και επιθυμη-
τή, κατοικούμε σε Σταυροδρόμι που ό-
λοι το ζηλεύουν και να μας το πάρουν
θέλουν. Ενδεικνυται λοιπόν, λήθη στο
παρελθόν, ομόνοια, αγάπη, συσπείρω-
ση, αρραγές σύνολο να δημιουργήσο-
με, αν ελεύθεροι θέλομε να ζήσομε.

Της Μικρασιατικής καταστροφής, το
πάθημα, πάντοτε να μας είναι μάθημα,
αλλά και του 1940 το θαύμα, έμπνευση
και παράδειγμα.

Το δις εξαμαρτείν ου μόνον ουκ αν-
δρός σοφού, αλλ' ούτε συγχωρείται και
σκληρά πρέπει να τιμωρείται.

Έκφραση συγχαρητηρίων

Διαβάζοντας το τεύχος 66 του περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ", που τυχαία έφθασε στα χέρια μου, αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω και δημοσίως τα συγχαρητηριά μου προς τον τ. Λυκειάρχη, σεβαστό συγχωριανό μου, αλλά και ατυχώς για πολύ λίγο δασκαλό μου κ. Νικόλαο Ρεμπέλη, για το θάρρος του να κρίνει δημοσίως τα λεχθέντα και την ανοικτή επιστολή, του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη κ. Ανδρέα, προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον ικανότατο Δήμαρχο Κονίτσης αντίστοιχα.

Η ανοικτή επιστολή του κ. Νικολάου Ρεμπέλη μ' εκφράζει απόλυτα, γιατί θα πρέπει κάποτε σ' αυτό τον τόπο, να γίνει κατανοητό απ' όλους εκείνους που κατέχουν κάποια θέση, ότι επιβάλλει να περιορίζονται αποκλειστικά και μόνον στα καθήκοντά τους, αποφεύγοντας το σχολιασμό δημοσίων θεμάτων που δεν είναι της αρμοδιότητός τους, για τη δημιουργία εντυπώσεων.

Αθήνα 16/4/96
Γεώργιος Δ. Γκιώκας

Σημείωση Σ.

Αν και από την αρχή δεν ήμαστε σύμφωνοι με τον τρόπο που αντιμετωπίστηκε η επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στην Κόνιτσα από το Σεβασμιότατο Μητροπολίτη της ακριτικής μας περιοχής και όσους συνέπλευσαν, αποφύγαμε το σχολιασμό για να μην οξύνουμε περισσότερο τα πράγματα.

Όμως πολλοί αναγνώστες μας ζητούν να δημοσιεύσουμε τις απόψεις τους υπέρ της μιας ή της άλλης πλευράς. Νομίζοντας ότι η συνεχιζόμενη αντιπαράθεση πάνω σ' αυτό το θέμα δε θα φέρει καμιά ωφέλεια, ούτε στους επιστολογράφους, ούτε στον τόπο, θα επιθυμούσαμε να σταματήσει εδώ "ο πόλεμος των επιστολών". Άλλωστε έχουμε ένα σωρό προβλήματα, που θα πρέπει όλοι μαζί ενωμένοι να τα αντιμετωπίσουμε, μήπως δει καμιά καλύτερη μέρα και η επαρχία μας...

Ευθυμογράφημα

ΜΗ, ΓΙΑΤΙ ΘΑ ΦΑΝΕΙ ΚΑΙ Ο ΠΑΠΑΣ

Το σημείωμά μου αυτό, έχει σχέση με τους κοντοχωριανούς και συμπεθέρους μας Σιονιαδίτες, αλλά εγώ θα τους γράφω Σιονιαδίτες.

Οι Σιονιάδες έχουν παράδοση με τη ζωγραφική και ιδίως με την αγιογραφία. Σιονιαδίτες αγιογράφοι έχουν φθάσει στα Μετέωρα, αλλά και στο Άγιον Όρος. Εγώ το περιστατικό θα το περιγράψω όπως το ξέρω. Ένας απ' αυτούς τους καλούς ζωγράφους, μετά τη Μικρασιατική καταστροφή βρέθηκε στην Αθήνα ταλαιπωρημένος και πολύ αδύνατος. Με το έξοχο ταλέντο του ζωγράφου που είχε εύκολα δημιούργησε φαρδύ κύκλο και ιδιαίτερα τον συμπάθησε ο τότε Δήμαρχος της Αθήνας Σπύρος Μερκούρης. Ο Δήμαρχος θαύμαζε το ταλέντο του, αλλά είδε ότι ο ζωγράφος ήταν πολύ αδύνατος και τον πρότεινε να πάει να ξεκουραστεί για λίγες μέρες στο φίλο του τον παπά στο Κορωπί. Είναι αλήθεια ότι ο Δήμαρχος είχε πολλούς φίλους σ' όλα τα αρβανιτοχώρια της Αττικής. Ο Σιονιαδίτης ζωγράφος δέχτηκε με χαρά την πρόταση του Δήμαρχου, ετοίμασε τα πραγματά του, παίρνοντας μαζί του και ένα κάδρο για ζωγραφική, γιατί πίστευε ότι εκεί που θα πήγαινε, κάτι

θάβρισκε να ζωγραφίσει. Φθάνοντας στο Κορωπί, ο παπάς τον δέχτηκε με χαρά γιατί κι αυτός όταν πήγαινε στην Αθήνα, ο Δήμαρχος γίνονταν θυσία γιαυτόν.

Αφού πέρασαν δυο-τρεις μέρες ο Σιονιαδίτης ζωγράφος κατενθουσιάστηκε απ' τη συμπεριφορά του παπά και αποφασίζει να ζωγραφίσει τον ίδιο τον παπά. Με το άριστο τελέντο που είχε, δε δυσκολεύτηκε να αποθανατίσει τον παπά στο κάδρο. Ο παπάς ξετρελάθηκε απ' τη χαρά του για την καταπληκτική ομοιότητα που είχε η ζωγραφιά. Όταν ήρθε η ώρα να φύγει ο Σιονιαδίτης, πήρε μαζί του το κάδρο και είπε στον παπά ότι θα το αποτελείωνε στην Αθήνα και θα του τόστελνε. Ο παπάς τον φόρτωσε με όλα τα καλά, δηλ. βούτυρο, τραχανά, αυγά και κρέας. Αυτά όμως δε φτούρισαν πολύ, γιατί ο Σιονιαδίτης τάφαγε όλα αυτά με τους φίλους του. Ο Δήμαρχος είδε με χαρά ότι ο φίλος του Σιονιαδίτης είχε ξεγυρίσει λίγο, αλλά ότι είχε ανάγκη ακόμη για περιποίηση, γι αυτό αποφάσισε να τον στείλει σε έναν ακόμη φίλο του, το χασάπη στα Σπάτα Σταμάτη. Ο Σιονιαδίτης δέχτηκε με χαρά την πρόταση του Δήμαρχου, γιατί ήταν σίγουρος ότι και στο χασάπη δε θα περνούσε άσχημα.

Φεύγοντας για τα Σπάτα ο Σιονιαδίτης πήρε μαζί του και το κάδρο του παπά με σκοπό να το αποτελειώσει. Φθάνοντας στα Σπάτα, τον καλοδέχτηκε ο χασάπης που ήταν ένας καλοκάγαθος άνθρωπος με χονδρό μουστάκι και τον τάϊζαν με ό,τι καλύτερο είχαν, κάτι που συγκίνησε πολύ το Σιονιαδίτη. Αποφάσισε λοιπόν να ζωγραφίσει και το χασάπη, αλλά πως να το κάνει αυτό αφού δεν είχε άλλο κάδρο. Η αρχαία λαϊκή φιλοσοφία λέει ότι "η πενία τέχνας κατεργάζεται". Έτσι λοιπόν κι ο Σιονιαδίτης ζωγράφος βρήκε τη λύση: Είχε άσπρη μπογιά, σβήνει το πορτραίτο του παπά και στη θέση του ζωγραφίζει το χασάπη ολόφτυστο. Το βλέπει ο χασάπης και ξετρελαίνεται απ' τη χαρά του. Φεύγοντας ο Σιονιαδίτης, απ' τα Σπάτα φορτωμένος με όλα τα καλά, πήρε μαζί του και το πορτραίτο του χασάπη με την υπόσχεση να το αποτελειώσει στην Αθήνα και να το στείλει. Εκείνες τις μέρες θα γίνονταν ένα γάμος. Θα παντρεύονταν ένας φίλος του και κουμπάρος θα ήταν ο Δήμαρχος. Ο Σιονιαδίτης θεώρησε χρέος του να αποθανατίσει τους νιόπαντρους καλοζωγραφισμένους σε ένα κάδρο του και με το ταλέντο, αλλά και με τη δεξιότητά που είχε, δε δυσκολεύτηκε ή μάλλον δε θα δυσκολεύονταν να το πετύχει. Πως όμως αφού άλλο κάδρο δεν είχε. Ο Σιονιαδίτης από αυτό το αδιέξοδο δεν άργησε να βγει. Είχε ακόμη άσπρη μπογιά, δε

δυσκολεύτηκε να σβήσει και το χασάπη και στη θέση του να ζωγραφίσει τους νιόπαντρους,

Αυτό και έγινε, με τους νιόπαντρους μπροστά και ο Δήμαρχος πίσω τους να αλλάζει τα στεφάνια. Το κάδρο αυτό ο Σιονιαδίτης ζωγράφος το τέλειωσε και τόδωσε στους νιόπαντρους. Αυτοί απ' τη χαρά τους τόβαλαν στο πιο εμφανές μέρος του σπιτιού τους κι όποιος πήγαινε εκεί τόβλεπε.

Η νύφη το κοιτούσε σαν τα μάτια της. Το ξεσκόνιζε κάθε μέρα και σε λίγο άρχιζε να το πλένει με γερή σαπουνάδα. Δεν ξέρω πόσες φορές τόπλυνε, αλλά μια μέρα εκεί που τόπλενε, φεύγει το πρόσωπο του άντρα της και στη θέση του βγαίνει ο χασάπης απ' τα Σπάτα και τώρα φαίνονταν ο Δήμαρχος να τη στεφανώνει με το χασάπη με τη μουστάκατου. Φυσικά η γυναίκα τρόμαξε, έβαλε τα κλάματα με αυτό που έβλεπε. Φώναξαν το ζωγράφο. Αυτός πήγε σπίτι τους και ρώτησε τη γυναίκα πως έγινε αυτό. Αυτή, χωρίς να χάσει καιρό, φτιάχνει μια δυνατή σαπουνάδα και αρχίζει με δυναμη να τρίβει το κάδρο. Ο Σιονιαδίτης κατάλαβε τι είχε γίνει, τρόμαξε και με όλη του τη δύναμη φώναξε: "ΜΗ, ΓΙΑΤΙ ΘΑ ΦΑΝΕΙ ΚΑΙ Ο ΠΑΠΑΣ". Τα άλλα είναι ευκολονόητα...

Θανάσης Πορφύρης
απ' την Οξυά

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΟΙ ΤΟΠΩΝΥΜΙΕΣ ΤΗΣ ΚΩΜΟΠΟΛΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Πολλοί και διάφοροι (μεταξύ των οποίων ειδικότερα ο καθηγητής Στεργιόπουλος) ασχολήθηκαν με την περισυλλογή και δημοσίευση των διαφόρων τοπωνυμιών, διότι παρουσιάζουν και αυτές κάποιο ενδιαφέρον από ιστορικής και λαογραφικής απόψεως. Γι' αυτό αποφασίσαμε κι εμείς να φέρομε στο φως της δημοσιότητας τοπωνυμίες της κωμόπολης Κόνιτσας, που έχομε καταγραμμένες εδώ και τριάντα χρόνια και κινδυνεύουν να λησμονηθούν και να χαθούν.

Αβντία (στ' αβντία)

Τοποθεσία πέρα από τον Αώο ψηλά στα σύνορα του Παπίγκου, απότομη και βραχώδης.

Αγία Βαρβάρα Ν.Α. της Κόνιτσας. Ύψωμα όπου το ομώνυμο εξωκλήσι.

Αγιάννης. Η γνωστή βρύση προς δυσμάς της Κόνιτσας όπου υπήρχε και εκκλησιάκι επ' ονόματι του Αγίου Ιωάννου του εκ Κονίτσης.

Αγία Παρασκευή. Εκκλησία και τοποθεσία στην αρχή του κάμπου.

Αγία Τριάδα. Τοποθεσία και εξωκλήσι στον κάμπο, στα σύνορα με την Ηλιόρραχη.

Αγιογραμμένος. Τοποθεσία κοντά στη γέφυρα του Αώου όπου τα Ασκηταριά και η πηγή της Γκούβας. Κατά την παράδοση ζούσε εκεί κάποιος ασκητής.

Αγιώργης. Εξωκλήσι και τοποθεσία κοντά στην Ηλιόρραχη.

Αγκάθι. Τοποθεσία στο βουνό Λάζα-

ρος. Συνορεύει με το Πάπιγκο.

Αγριοπλατώνια. Τοποθεσία βουνό της Κόνιτσας στην Καρουτιά δώθε από το Αράφι όπου υπάρχουν ξηροπλατώνια.

Αη-Θανάσης. Τοποθεσία και ομώνυμο εξωκλήσι απάνω από την Κόνιτσα στο δρόμο προς τα χωριά της Λάκκας Αώου. Και άλλη κάτω στον κάμπο στο Λιατοβούνι όπου τα ερείπια ομώνυμου εξωκλησιού.

Αημηνάδια (τα) τοποθεσία στη δυτική κορυφή του βουνού της Κόνιτσας απάνω από τα Καλύβια.

Αηνικόλας. Τοποθεσία και εξωκλήσι απάνω από την Κόνιτσα και άλλο εξωκλήσι στα Σέρβена προς την Ηλιόρραχη.

Αηταξιάρχης. Τοποθεσία μέσα στην Κόνιτσα στη στροφή προς τη Μητρόπολη όπου υπήρχε ομώνυμο εκκλησιάκι.

Ακροποταμιά. Όλη η περιοχή που συνορεύει με το ποτάμι.

Αλατσιά. Τοποθεσία απάνω από την Κόνιτσα κοντά στην Παναγία, όπου οι βοσκοί αλάτιζαν τα πρόβατά τους.

Αλεξατιά. Συνοικία στην Κάτω Κόνιτσα κάτω από το Δέντρο.

Αλή-Τσέλιου (στου). Τοποθεσία πέρα από τον Αηθανάση προς το Πεκλαρίτικο, όπου είχε σκοτωθεί ο τουρκαλβανός Αλή Τσέλιος.

Αλποχώρι. Τοποθεσία πέρα από τον Αώο κοντά στην Καλλιθέα, όπου υπήρχε ομώνυμο χωριουδάκι.

Αλωνάκι. Επίπεδη τοποθεσία σε βράχο απάνω από τα Ασκηταριά, πίσω από το Κάστρο.

Αλώνια. Τοποθεσία κοντά στο Παλιομανάστηρο όπου σώζεται το πλακόστρωτο που αλώνιζαν εδώ και 250-300 χρόνια οι καλόγεροι τα σιτηρά τους. Παρόμοιες τοποθεσίες υπάρχουν και κοντά στην Αγία Τριάδα και στο Λιατοβούνι.

Αμάραντος. Βοσκότοπος στο βουνό πέρα από τον Αώο, ψηλότερα από την Κερασιά, όπου φύεται το ομώνυμο λουλούδι.

Αμάρι. Τοποθεσία πέρα από το ποτάμι στη δημόσιο δρόμο όπου υπήρχε άλλοτε μικρός συνοικισμός.

Αμπέλια. Τοποθεσία κάτω από τον συνοικισμό Γραβίτσια προς την Τοπόλιτσα, όπου υπήρχαν άλλοτε πολλά αμπέλια.

Αμπόλι. Τοποθεσία πέρα από το ποτάμι, απάνω από το φράγμα στο δρόμο προς το μοναστήρι του Στομίου. Φαίνεται πως εκεί υπήρχε κάποιο εμβολιασμένο δέντρο.

Ανήλια (στά). Τοποθεσία στο Λιατοβούνι.

Αντιγόνη (στην). Τοποθεσία όπου κυλίστηκε φορτωμένη και πνίγηκε από την τριχιά της η Αντιγόνη Π. μέσα στο δάσος Κουρί της απάνω Κόνιτσας.

Απάνω Πλάτωνα. Τοποθεσία στο βουνό, δάσος και βοσκότοπος πέρα από τον Αώο, κάτω από τον Πλόσκο και Δρακόλιμνη.

Αράφι. Επικίνδυνο μονοπάτι κάτω από το Ροϊδοβούνι που οδηγεί στον Κέδρο. Μόνον ελάχιστοι κυνηγοί, τσοπάνηδες και ορειβάτες το περνούν.

Αρκούδι. Βοσκότοπος απόκρημνος πέρα από το ποτάμι. Δεξιά από την Νταβάλιστα και αριστερά από τη Σβίστη.

Ασβεσταριά. Τοποθεσία ανατολικά

από την Κόνιτσα όπου είχε φτιάσει ασβεστοκάμινο ο Μήτρο Γκόρτσος.

Ασκηταριά (τα). Σπηλιές σκαμμένες στα βράχια αριστερά από τη γέφυρα του Αώου, όπου κατά την παράδοση ζούσαν ασκητές (Άγιος Γραμμένος). Δεν αποκλείεται όμως να χρησίμευαν και για βίγλες (σκοπιές) του Βυζαντινού και Ενετικού κάστρου που ήταν από πάνω.

Ασπρόλακκος. Χείμαρος που κατεβάξει λευκή άμμο από το βουνό της Κόνιτσας στον Αώο. Ευρίσκεται στη χαράδρα του Στομίου κοντά στο Παλιομανάστηρο.

Ασπρονέρι. Πηγή δίπλα στον Ασπρόλακκο κοντά στο Παλιομανάστηρο.

Ασπρόχωμα. Τοποθεσία πέρα από το ποτάμι, ανάμεσα στη Νταβάλιστα και Αρκούδι, όπου υπάρχει άσπρο χώμα.

Ασπροχώματα. Τοποθεσία δίπλα στον προαναφερθέντα Ασπρόλακκο και άλλη πέρα από του Γιώργη Ντούτη προς το Πεκλαρίτικο και τρίτη στο δρόμο προς το μοναστήρι Στομίου πιο πέρα από τη Μεγάλη Σκάλα.

Αψηφιά. Δασική τοποθεσία στα Πεκλαρίτικα σύνορα, κάτω από την Κολοκυθιά όπου φύεται το ομώνυμο φυτό. Και άλλη πάλι πέρα από το ποτάμι στο βουνό στην τοποθεσία Λάπατα-Τέντες.

Βαθύλακκος. Μικρός χείμαρος πιο δώθε από το λάκκο του Παλιομανάστηρου, που κατεβαίνει στον Αώο από την τοποθεσία Κόκκινο.

Βαρόσι. Η Αγορά και η απάνω Κόνιτσα (η λέξη τουρκική σημαίνει εκλεκτή συνοικία).

Βατσουινιά. Τοποθεσία κοντά στο Βαθύλακκο και άλλη πέρα από το ποτάμι κάτω απ' το Αρκούδι και τη Σβίστη. Διακρίνεται σε ανήλιο και προσήλιο της

Βατσουνιάς. Υπάρχουν εκεί πολλοί βάλτοι.

Βίγγλες. Μικρά υψωματάκια στο βουνό της Κόνιτσας, πέρα από το Κόκκινο προς το Παλιομανάστηρο.

Στου Βράνιστα. Επικίνδυνο πέρασμα στο βουνό πέρα από το ποτάμι, μεταξύ Παλάντζας και απάνω- Πλάτωνα, που το περνούσε μόνο ο περίφημος κυνηγός Λάκια Βράνιστας.

Βρωμονή. Τοποθεσία πέρα από το ποτάμι, κάτω από το Αγκάθι και τα Λυκοζούναρα.

Γερακοφωλιά. Βράχος και σπηλιά στο δάσος Κουρί πάνω από το νεκροταφείο του Αγ. Νικολάου, όπου καταφεύγουν τα γεράκια.

Γελαδομάντρι. Τοποθεσία δροσερή μέσα στο δάσος προς το Πεκλαρίτικο, όπου κατέφευγαν τα γελάδια όταν τα τσιμπούσε το νταβάνι (οίστρος).

Γεροντάκος. Τοποθεσία στο βουνό.

Γιώργη Ντούτη. Τοποθεσία επίπεδη μέσα στο δάσος επάνω από την Παναγία όπου υπήρχε χωράφι του Γιώργη Ντούτη.

Γκασού (στη) Σπηλιά κάτω από το μοναστήρι του Στομίου προς το ποτάμι.

Γκόλιο. Γυμνό ύψωμα στο βουνό ανάμεσα στα Καλύβια και Αημηνάδια. Η λέξη σλαβική Γκόλι = γυμνός.

Γκούβα. Πηγή πέρα από τον Αώο κοντά στη γέφυρα.

Γόνη. Πηγή μέσα στο δάσος, στο δρόμο που ανεβαίνομε προς την Καρουτιά.

Γοντζιέδες. Περιοχή του κάμπου όπου έσπερναν τριφύλλια. (γοντζιέ Τουρκ.).

Γούργουλο (το) Μικρός χείμαρρος και τοποθεσία στα σύνορα με την Κοινότητα Καλλιθέας (Γορίτσας).

Γραβιά (στη) τοποθεσία δώθε από το

μοναστήρι Στομίου όπου υπάρχει δάσος από γραβιά και λάκκος (ο λάκκος της Γραβιάς).

Γραβίτσια (τα). Νέα ομώνυμη συνοικία της Κάτω Κόνιτσας. Άλλοτε ήταν ξερό τόπος με ελάχιστα καχεκτικά γραβιά.

Γράβος. Ύψωμα στο βουνό πίσω από τα καλύβια. Έχει πολλά γραβιά.

Γρέντα (στη). Τοποθεσία ψηλά στο βουνό κοντά στην Κολοκυθιά στα σύνορα του χωριού Πηγή, πρώην Πεκλάρι.

Δέντρο. Η συνοικία κάτω από το β' Δημοτικό Σχολείο όπου και η ομώνυμη πλατεία με αιωνόβια δέντρα.

Δέση. Η τοποθεσία απ' όπου έπαιρναν άλλοτε το νερό και το έφερναν στο μοναστήρι Στομίου. Τώρα έγινε υδρομάστευση και το έφεραν στην Κόνιτσα.

Δεύτερα Μειντάνια. Χωράφια κοντά στο χείμαρρο Τοπόλιτσα.

Διάρραχα. Μικρά υψώματα στα ριζά του βουνού Γκαμήλα.

Διάρραχο. Τοποθεσία στο βουνό Λάζαρος, κοντά στη Σβίστη.

Ετιά. Τοποθεσία κάτω από την Παναγία της απάνω Κόνιτσας όπου υπάρχουν Ιτιές.

Ζαβέτσικο. Τοποθεσία βραχώδης κάτω από το Κάστρο. Ζάβετεν Βουλγαρικά το απήνεμο, το απάγκιο.

Ζβίστη ή Σβίστη. Τοποθεσία πέρα από το ποτάμι, στο βουνό. Βοσκότοπος και πηγή, ανάμεσα από το Αρκούδι και τις Τέντες.

Ζενή μνήμα (στου). Βοσκότοπος κάτω από τη Γκαμήλα μεταξύ Χαντζιαρά και Μύγας στα σύνορα του Βρυσοχωρίου. Εκεί ο λήσταρχος - οπλαρχηγός Γεώργιος Νταβέλης σκότωσε τον τούρκο σαλπικητή Ζενή.

Καζανάκια. Μικρά βαθουλώματα στα βράχια του λάκκου της Νταβάλιστας -

Γραβιάς. Έχουν σχηματισθεί από την προαιώνια ροή του νερού.

Καζάνια. Απότομοι βράχοι και βαθιές χαράδες πέρα από το Κάστρο προς το Βαθύλακκο.

Δασική έκταση κάτω από την κορυφή της Τραπεζίτσας.

Καζανόπετρα. Βράχος μέσα στο δάσος Κουρί, απάνω από τη Μητρόπολη που μοιάζει με καζάνι.

Καινούργια (στα). Τοποθεσία στο βουνό ανάμεσα στα Καλύβια και Αημηνάδια.

Κακά τ' Αμάραντου (στα). Δύσκολα περάσματα στην ομώνυμη τοποθεσία.

Καλαθά (στου). Δασική έκταση απάνω από το Μεγαλοχώραφο προς του Γιώργη Ντούτη.

Καλογερικό. Δάσος και βοσκότοπος επάνω από το μοναστήρι του Στομίου προς το Βρυσοχωρίτικο. Υπήρχαν άλλοτε χωράφια που τα καλλιεργούσαν οι καλογέροι.

Καλύβια του Τζούμα. Τοποθεσία απάνω από το Κάστρο και την Αγία Βαρβάρα. Φαίνεται πως εκεί υπήρχαν καλύβια που ανήκαν στην παλιά αυτή Κονιτσιώτικη οικογένεια.

Καλύβια του Γκόσιου. Τοποθεσία δασική όπου ο εργολάβος Γκόσιος έκοψε ξυλεία όταν έφτιασε την Τουρκική στρατώννα.

Καλύβες. Τοποθεσία στον κάμπο, κοντά στην Αγία Τριάδα.

Καλύβια. Τοποθεσία στο βουνό κάτω από τα Αημηνάδια.

Καμάνια (στου) ή Λάκκος του Καμάνια. Τοποθεσία απάνω από το σπίτι του Καμάνια.

Καμίνια (τα). Τοποθεσία Ν.Α. στο βουνό μεταξύ Βούλιαρης και Ασπρονεριού. Εκεί έφτιαναν δρύινα κάρβουνα.

Κανάβια (τα). Χωράφια και χερσότο-

πος Β.Δ. κοντά στον Αγ. Γεώργιο της Ηλιόρραχης. Έσπερναν άλλοτε κανάβι.

Κάναλη. Τοποθεσία στο βουνό Λάζαρος κάτω από την Κλεφτόβρυση. Εκεί υπήρχαν κάναλες που πότιζαν τα ζώα.

Καπλάνμπεη (στου). Χωράφια στον κάμπο, δώθε από τη Λεύκα, που ανήκαν άλλοτε στον Κονιτσιώτη Καπλάνμπεη.

Καρά (στου). Βράχος και βοσκότοπος πέρα από τον Αώο στο βουνό Λάζαρος μεταξύ Σβίστης και Παφίλη. Στην Ηλιόρραχη και Καβάσιλα υπάρχει επώνυμο Καράς.

Καραούλι του Νταβέλη. Η αριστερή κορυφή του Ροϊδοβουνιού όπου λημέριαζε ο λήσταρχος Γεώργιος Νταβέλης.

Καραούλ' της Γόνης. Ύψωμα στην ομώνυμη τοποθεσία.

Καραούλ' της Ζβίστης. Λοφίσκος στην ομώνυμη τοποθεσία.

Καρατζήμου (στου). Δάσος και βραχώδης βοσκότοπος πέρα από το ποτάμι δεξιά από την Κερασιά και Κέδρο, όπου βοσκούσε τα γίδια του κάποιος πρόγονος των Κονιτσιωτών Καρατζημαίων.

Καρβούνη (στου). Μεγάλη βραχώδης και δασωμένη έκταση πέρα από τον Αώο, στο δρόμο προς το μοναστήρι Στομίου μεταξύ Μεγάλης Σκάλας και Γραβιάς.

Καρυά της Πασιομπίγαινας. Τοποθεσία πέρα από τον Αώο απάνω από το Καρβούνη όπου υπήρχε μεγάλη καρυδιά.

Καρυές ή Έλατος. Η τοποθεσία όπου είναι σήμερα η Παιδική χαρά στην απάνω Κόνιτσα. Άλλοτε ήταν καρυδιές και έκαιγαν και τον έλατο τη νύχτα της αποκριάς.

συνέχεια
στο επόμενο

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ

Αγαπητέ κ. Τουφίδη

Εσωκλείστως λαμβάνετε αντίγραφον "Ανοικτής Επιστολής" μου προς τον συνταξιούχο εκπαιδευτικό κ. Νικόλαο Ρεμπέλη, προς ενημέρωσή σας.

Δεν με πτοούν οι αχαρακτήριστες αυτές επιθέσεις. Λυπούμαι μόνο, γιατί κάποιιοι προσπαθούν να δυναμιτίσουν το καλό κλίμα που ξαναδημιουργήθηκε μεταξύ Ιεράς Μητροπόλεως και Δήμου Κονίτσης, για το καλό του Λαού της ακριτικής μας Επαρχίας.

Πάντως, δηλώνω άλλη μια φορά, ότι θα συνεχίσω, με τις μικρές μου δυνάμεις, να υπηρετώ την Εκκλησία και την Πατρίδα μας, και να αγωνίζωμαι για τα δίκαια και τα δικαιώματα των εξακολουθητικώς δοκιμαζομένων αδελφών της Βορείου Ηπείρου.

"Πειθαρχείν δει Θεώ μάλλον ή ανθρώποις". Αυτό υπήρξε και συνεχίζει να είναι το φρόνημα των Ορθοδόξων Ιεραρχών.

Μετ' ευχών και της εν Χριστώ αγάπης
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης
Α Ν Δ Ρ Ε Α Σ

Υ.Γ. Δεν επικαλούμαι τον περί τύπου νόμον προς δημοσίευσιν και της ιδικής μου ανοικτής Επιστολής εις την "ΚΟΝΙΤΣΑ" Επικαλούμαι την εντιμότητά σας και την διάθεσίν σας να υπηρετήτε το δίκαιον και την αλήθειαν.

Εν Κονίτση τη 14η Μαρτίου 1996

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Προς τον συνταξιούχο εκπαιδευτικό
κ. Νικόλαο Ρεμπέλη

Αγαπητέ κ. Ρεμπέλη,

Με βαθειά θλίψη edιάβασα, στο σημερινό φύλλο της Εφημερίδος "ΗΠΕΙΡΟΣ" καθώς και στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" (αρ. 66, Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1996), την "ανοικτή επιστολή" σας προς την ταπεινότητά μου. Λυπήθηκα, επαναλαμβάνω, βαθειά, όχι για τον εαυτό μου, αλλά για σας. Γιατί, τώρα που τα πράγματα ηρέμησαν, έρχεσθε σεις και "αναμασάτε" τα ίδια πράγματα, ρίχνοντας "λάδι στη φωτιά" και, ουσιαστικά, εκθέτοντας τον κ. Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο της Κονίτσης. Και το κάνετε αυτό, νομίζοντας ότι πλήττετε, έτσι, τον Ποιμέναρχη της ακριτικής Επαρχίας, ενώ ταυτόχρονα, κατηγορείτε και όλους συλλήβδην τους Αρχιερείς της Ελλαδικής Εκκλησίας. Δεν αντιλαμβάνεσθε, ατυχώς, ότι έρχεσθε σε αντίθεση με

το χριστεπώνυμο πλήρωμα της Μητροπόλεώς μας, που στέκεται στο πλευρό του Επισκόπου του, ο οποίος, συν Θεώ έχει δώσει "δείγματα γραφής" στα τριάντα (30) σχεδόν χρόνια που το υπηρετεί με αφοσίωση και ανιδιοτέλεια.

Φυσικά και δεν προτίθεμαι να απαντήσω στα γραφόμενά σας, επειδή ήδη έχω δώσει, προχθές μόλις, συντριπτική απάντηση στον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, που εκινείτο "στο ίδιο μήκος κύματος" με σας, εξ επόψεως μονόπλευρου ορισμού της αλήθειας. Θέλω, όμως, να σας πω, φιλικά, τα εξής:

1. Ο αοίδιμος Γέροντάς μου και άμεσος Προκάτοχός μου κυρός ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ βροντοφώναζε, και μάλιστα συχνά - πυκνά: "Τότε και ημείς θα καταθέσουμε την εντολή, αφού αναφωνήσουμε από τα βάθη της καρδιάς μας "Χριστός Ανέστη". Και η Βόρειος "Ηπειρος Ανέστη".

Αφήστε, λοιπόν τον μακαριστό ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟ στην ησυχία του τάφου του. Τα εγκώμια, που του πλέκετε τώρα, είναι στην ουσία, ύβρεις για τον όντως υπέροχο και πολύκλαυστο Ιεράρχη, που κάποτε τούχατε "ψήσει το ψάρι στα χείλη"... Προσωπικώς, κάτι θυμάμαι επ' αυτού. Σεις, τα ξεχάσατε;

2. Τα περί "προσχεδιασμένης κατάστασης" κατά την εδώ επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας, σας τα επιστρέφω με αγανάκτηση και περιφρόνηση. Επί τέλους, αν εχάσατε τον φόβο του Θεού, δεν εντρέπεσθε, τουλάχιστον, τους ανθρώπους; Τέλος.

3. Η γλώσσα της ... "αγάπης", που χρησιμοποιείτε στο τέλος της εμπαθούς επιστολής σας, δεν ξέρω γιατί, μου θύμισε, όμως κάποιους λόγους της Αγίας Γραφής, που ταιριάζουν για την περίσταση. Ακούστε τους:

* "Ηγάπησας κακίαν υπέρ αγαθωσύνην, αδικίαν υπέρ το λαλήσαι δικαιοσύνην (Ψαλμ. να' 5).

* "Σοφοί εισι του κακοποιήσαι, το δε καλώς ποιήσαι ουκ επέγνωσαν" (Ιερ. δ' 22).

* "Ουαί οι λέγοντες το πονηρόν καλόν και το καλόν πονηρόν, οι τιθέντες το σκότος φως και το φως σκότος, οι τιθέντες το πικρόν γλυκύ και το γλυκύ πικρόν" (Ησ. ε' 20).

Λοιπόν, "μνημόνευε πόθεν πέπτωκας, και μετανόησον" (Αποκ. β' 5).

Αυτή την κατά θεόν μετάνοια σας εύχομαι. Και σας συμβουλεύω να το πράξετε σύντομα, γιατί ο Κύριος Ιησούς έρχεται "ταχύ" (ε.α.) Και τότε...

Ευχέτης προς Κύριον

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ο Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής
και Κονίτσης ΑΝΔΡΕΑΣ

Απάντηση από τον Ν. Ρεμπέλη

Η επιστολή του Σεβασμιωτάτου, που δημοσιεύτηκε στην εφημ. "Ήπειρος" (16-3-96), εστάλη και σε μένα και επί πλέον κυκλοφόρησε δακτυλογραφημένη, όπως με πληροφόρησαν όσοι τη διάβασαν. Απαντώ σύντομα:

1. Γράφει ο Σεβασμιώτατος ότι "έψησα το ψάρι στα χείλη του Σεβαστιανού". "Φρίξον ἤλιε και στέναξον η γη". Ἐμεινα κατάπληκτος!. Αναγκάζομαι, επαναλαμβάνω, αναγκάζομαι ν' απαντήσω με δύο λόγια:

Η παρεξήγηση αφορούσε την Κλεοπ. Παπαχρηστίδη (πεθερά μου) με τον εκλιπόντα Σεβαστιανό, που θέλησε το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου (κάτω από τον Άγιο Κοσμά) να το αφιερώσει, με εγκαίνια, στον Άγιο Νεκτάριο, παρόλο που ρητός όρος του υπογραφέντος συμβολαίου μιλούσε για εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου κλ. κλ.

Αυτά αρκούν. Σχόλιο ουδέν. Ο αποθανών δεδικαίωται.

Γιατί όμως ο Σεβασμιώτατος μπερδεύει εμένα; Αν δεν θυμάται κάτι καλά - όπως γράφει - υπάρχει και ο άγραφος νόμος της σιωπής. Γιατί ανασκαλίζει ένα θέμα, στο οποίο με λύπη μου αναγκάζομαι ν' απαντήσω; Παρακαλώ να ανασκευάσει την κατάφωρη αναλήθεια και ανακρίβεια.

Ευκαιριακά θα έλεγα ότι με τον εκδημήσαντα είχα άριστες σχέσεις. Παλαιότερα συνήθιζε να λέει: "Έχω δυο μαντρόσκυλα στο Γυμνάσιο" εννοών εμένα και τον κ. Γκαραβέλα.

Πάντοτε με έλεγε "Νίκο" και τελευταία, πριν αρρωστήσει, με πήρε τηλέφ. στο σπίτι (6 Δεκ.) για να με ευχηθεί και να μου πει να γράψω κάτι για το ραδιοφ. σταθμό του. Λυπάμαι, γιατί δεν μπόρεσα να ικανοποιήσω την επιθυμία του εκείνη.

2) Δεν κατηγορώ συλλήβδην όλους τους αρχιερείς της Ελλαδικής Εκκλησίας. Δεν προσβάλλω κανένα. Μόνοι τους προσβάλλουν εαυτούς. Τελεία και παύλα.

3) Η "εμπαθής" επιστολή μου θύμισε στο Σεβασμιώτατο κάποιους λόγους της Αγίας Γραφής, τους οποίους και παραθέτει. Δεν με αφορούν, γι αυτό τους επιστρέφω, όχι, βέβαια, με "αγανάκτηση και περιφρόνηση"!!, όπως γράφει για μένα αλλά με καλωσύνη και άκρα φιλοφροσύνη.

Ας μου επιτρέψει όμως η αυτού Σεβασμιότης να πω ότι κι εγώ θυμήθηκα κάποια επιστολή του βαθυστόχαστου εκείνου Νομοθέτη της Χριστιανικής Αγάπης Αποστόλου Παύλου προς

Τιμόθεον: "Δει τον επίσκοπον είναι νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν κ.λ."

Και προς Τίτον: "Δει τον επίσκοπον είναι μη αυθάδη, μη οργίλον κλ".

4) Στο τέλος μου ζητάει γρήγορα να μετανοήσω, γιατί ο Κύριος έρχεται "ταχύ". Και τότε...

Αν η φράση "Και τότε..." (με αποσιωπητικά) αποτελεί απειλή, απαντώ ευθέως και ευκρινώς:

Ας έρθει ο Ιησούς ταχύ, τάχιστα θα πρόσθετε η ταπεινότητά μου, για να δούμε εναντίον ποιών, κατά πρώτον, θα υψώσει και θα επισείσει απειλητικό το φραγγέλιο (μαστίγιο).

Συμπέρασμα: Θέλησα με όσα έγραψα στην ανοιχτή επιστολή μου να περάσω κάποιο μήνυμα στο Σεβασμιώτατο.

Δεν το δέχτηκε· τουναντίον εξοργίστηκε. Ας είναι. Ετελείωσα. Γεγονός, πάντως, είναι ότι η σιδηρά και μεγαλότοξη Πύλη της Επουρανίου Βασιλείας δεν ανοίγει με το κοινό κλειδί της αλαζονείας, του πείσματος και της οργής, αλλά με το άλλο εκείνο δυσεύρετο κλειδί της ταπεινοφροσύνης, της πραότητας και της Αγάπης, που αποτελεί την κορωνίδα πασών των αρετών, και για την οποία ο εκ Ταρσού μέγας στυλοβάτης του χριστιανισμού και ασύγκριτος βυθοσκόπος της ψυχής των ανθρώπων Απόστολος των Εθνών Παύλος έγραψε υπέροχο εγκωμιαστικό ύμνο, από τον οποίο αξίζει να παραθέσω λίγες γραμμές:

"Εάν ταις γλώσσαις των ανθρώπων λαλώ και των αγγέλων, αγάπην δε μη έχω, γέγονα χαλκός ηχών ή κύμβαλον αλαλάζον... Η αγάπη μακροθυμεί (= δηλ. όποιος αγαπάει δείχνει ανεκτικότητα, υπομονή, επιείκεια, με άλλα λόγια, υπομένει τα σφάλματα και τις αδικίες των άλλων, χωρίς να εξανίσταται), χρηστεύεται (= είναι φιλόανθρωπος, ελεήμων, ωφελει), η αγάπη ου ζηλοί, ου περπερεύεται (= δεν είναι αλαζών, φανταγμένος), ου φυσιούται (= δεν φουσκώνει από ματαιοδοξία και περηφάνεια), ουκ ασχημονεί, ου ζητεί τα εαυτής, ου παροξύνεται... πάντα στέγει (= σκεπάζει όλες τις ελλείψεις των άλλων), πάντα ελπίζει, πάντα υπομένει... κ.λ. κλ."

Ομολογώ ότι μέχρι σήμερα, απ' ό,τι θυμάμαι, δεν άκουσα κανένα ερμηνευτή του θείου Λόγου να αναλύει λεπτομερώς, λέξη προς λέξη, τον καταπληκτικό αυτό ύμνο του εμπνευσμένου ποιητή της Αγάπης μεγάλου οραματιστή Αποστόλου Παύλου.

Νικ. Χ. Ρεμπέλης

**ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Τ.Ε.Δ.Κ.
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ**

Στις 26/4/96 πραγματοποιήθηκε στην Κόνιτσα το ετήσιο συνέδριο της Τ.Ε.Κ.Δ. (Τοπ. Ένωση Δήμων Κοινοτήτων Ν. Ιωαννίνων).

Είναι η πρώτη φορά που γίνεται τέτοιο συνέδριο εκτός της πρωτεύουσας του Νομού και αυτό σχολιάστηκε ευμενώς απ' όλους τους συνέδρους.

Στην κατάμεση αίθουσα του Δημαρχείου Κόνιτσας οι Δήμαρχοι και Κοινοτάρχες του Νομού μας εξέθεσαν τα προβλήματα των Ο.Τ.Α., και ζήτησαν από την Κυβέρνηση τη λύση τους.

Στην αρχή χαιρέτισαν τη συγκέντρωση ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Χατζηεφραιμίδης, ο Δήμαρχος Ιωαννιτών κ. Γκλίναβος, ο εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και υφυπουργός κ. Γ. Μωραϊτης, ο σεβ. Μητροπολίτης κ. Ανδρέας, εκπρόσωποι όλων των Κομμάτων, του Νομάρχη, καθώς και ο βουλευτής κ. Αργύρης.

Ακολούθησε εισήγηση από τον Πρόεδρο της Τ.Ε.Κ.Δ. κ. Γκλίναβο και ομιλίες με κατατοπιστικό, για ζητήματα της Αυτοδιοίκησης, περιεχόμενο από τον Γραμ. της Τ.Ε.Δ.Κ. Ελλάδα κ. Απ. Κοιμήση και το Δήμαρχο Αμαρουσίου κ. Παν. Τζανίκο. Μετά από τοποθετήσεις, ερωτήσεις των συνέδρων εκδόθηκε σχετικό ψήφισμα προς την Κυβέρνηση και παρασχέθηκε γεύμα στο κέντρο "ΠΑΝΟΡΑΜΑ".

**ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Κόνιτσα 1-4-1996**

ΠΡΟΣ:

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τμήμα Δ/σης Δασών Ιωάννινα

Το Δημοτικό Συμβούλιο της Κόνιτσας στη συνεδρίασή του που έγινε στις 28-3-1996 συζήτησε το θέμα της παράνομης δραστηριότητας των λαθροκυνηγών, λαθροψαράδων και λαθροξύλευσης στην Επαρχία Κόνιτσας και ομόφωνα αισθάνεται την ανάγκη να καταγγείλει στις αρμόδιες υπηρεσίες (Δ/ση Δασών Ιωαννίνων Δασαρχείο Κόνιτσας) την ανεξέλεγκτη δραστηριότητα λαθροκυνηγών και λαθροψαράδων, λαθροξύλευσης στην επαρχία Κόνιτσας οι οποίοι έχουν αποθρασυνθεί τους τελευταίους μήνες.

Είναι κοινό μυστικό ότι δρουν στον τόπο μας (και ιδιαίτερα στη χαράδρα Αώου) ομάδες ατόμων ντόπιων ως επί το πλείστον τα οποία κυνηγούν και εμπορεύονται τα ελάχιστα προστατευόμενα αγριόγιδα, ελάφια ζαρκάδια κ.α. προστατευόμενα είδη ζώων που ζουν στα βουνά μας. Ενώ το οικονομικό όφελος, στο οποίο αποβλέπουν οι ασυνείδητοι λαθροκυνηγοί είναι βραχυ-

πρόθεσμο και δε λύνει ουσιαστικά κανένα πρόβλημα, αντίθετα η πράξη τους είναι εγκληματική, γιατί θα απογυμνώσει τα δάση μας από τους φυσικούς τους κατοίκους, με όλες τις συνέπειες που συνεπάγεται το γεγονός αυτό.

Η ίδια ευθύνη βαραίνει και τους λαθροψαράδες, οι οποίοι δρουν ανάλογα στα ποτάμια μας. Πιστεύουμε ότι το Δασαρχείο Κόνιτσας και οι άλλες αρμόδιες υπηρεσίες έχουν υποχρέωση να εντείνουν τη δράση τους και να γίνουν αποτελεσματικοί, γιατί η ως τώρα λειτουργία τους πείθει για το αντίθετο.

Ο Δήμαρχος Κόνιτσας
Χατζηεφραιμίδης Πρόδρομος

Π ρ ο ς
**τον Αστυνομικό Διευθυντή
Ιωαννίνων**

Κύριε Διευθυντή,

Το Δημοτικό Συμβούλιο της Κόνιτσας στη συνεδρίαση του που έγινε στις 28-3-1996, θορυβημένο από μια σειρά εγκληματικών πράξεων, με αποκορύφωμα τον εμπρησμό αυτοκινήτου συμπολίτη μας, αποφάσισε ομόφωνα να ζητήσει από σας την άμεση στελέχωση του Αστυνομικού Τμήματος Κόνιτσας με επιπλέον προσωπικό διότι:

α) παρατηρούμε καθημερινώς την αδυναμία παρουσίας της Αστυνομίας σε όλες τις μορφές ζωής αυτής τη πόλης αφού ο ρόλος της σήμερα έχει μετατραπεί σε ρόλο κυνηγού Αλβανών λαθρομεταναστών.

β) Η γεωγραφική θέση της Κόνιτσας επιβάλλει την διακριτική αστυνόμευσή της όλο το εικοσιτετράωρο αφού και από εδώ διέρχονται ναρκωτικά, και εδώ γίνεται λαθρεμπόριο, με όλες τις επιπτώσεις στην κοινωνία μας που έχουν αυτές οι δραστηριότητες.

γ) Η μη εξιχνίαση διαφόρων κλοπών που έγιναν στην πόλη μας (αποθήκη τροφίμων Χατζηεφραιμίδη, Ιερά Μητρόπολη κ.λ.π.) ίσως ενθαρρύνουν διάφορες ομάδες να δράσουν ανενόχλητοι με μεγαλύτερη ένταση και βαθμό επικινδυνότητας.

Τέλος επιθυμούμε την εξιχνίαση του εμπρησμού του αυτοκινήτου του κ. Παντελή Κυρίτση που έγινε ξημερώματα της 20 Μαρτίου 1996 διότι και δυνατόν είναι να ευρεθούν οι ένοχοι αλλά και πρέπει να αποθαρρυνθούν όποιοι θελήσουν να δώσουν συνέχεια σε τέτοιου είδους πράξεις.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Προς
τον κ. Δήμαρχον Κονίτσης

Ενταύθα

κ. Δήμαρχε,

Όταν λέμε, "έργα που πρέπει να γίνουν", ή διαφορετικά "πως ν' αξιοποιηθεί η Κόνιτσα", πρέπει να αποβλέπουμε σε δυο σκοπούς, δηλαδή, την ωφέλεια που θα έχουμε εμείς σήμερα από τα έργα αυτά και την ωφέλεια που θα έχουν αύριο, τα παιδιά μας, οι δε επιδιωκόμενοι σκοποί, να στοχεύουν στην εξυπηρέτηση υλικών και πνευματικών αναγκών.

Δεν φτάνει μόνον να τρώμε όσο το δυνατόν περισσότερο και καλύτερα.

Δεν είμαστε μόνον στομάχι.

Είμαστε και πνευμα.

Και τα δυο συμπορεύονται.

Να υπάρχει μια ισορροπία, με οδηγό το πνεύμα.

Όταν τα έργα στηρίζονται σε τέτοια βάση, αποδίδουν, ωφελούν και προσφέρουν στον άνθρωπο, "ανεβάζουν την προσωπικότητα". Μα θα πείτε, "που να περιμένουμε εμείς μακροχρόνια για ν' αποδώσουν τα έργα αυτά, "ζήσε μαύρε μου...", κατά πως λένε, και έχετε δίκαιο.

Όμως χρειάζεται λίγη υπομονή.

Εξ' άλλου, όπως είπαμε, δεν είναι μόνον το σήμερα, (εμείς) είναι και το αύριο, (τα παιδιά μας).

Και ο τόπος, δεν είναι μόνον δικός μας, είναι κι αυτών που μας ακολουθούν.

Μερικά από τα έργα αυτά που μπορούν να γίνουν στην Κόνιτσα και την περιοχή της, κατά την ταπεινή μας γνώμη, είναι.

1) Ο Δρυμός Βίκου - Αώου.

Σπουδαίο παραγωγικό κεφάλαιο και πλούτος για την Κόνιτσα.

Θυμηθείτε το Φαράγγι της Σαμαριάς στην Κρήτη και συσχετίστε το.

Χρειάζεται λίγη εκ μέρους μας, ευαισθητοποίηση και αγάπη προς τις τόσο ωραίες φυσικές ομορφιές, του τόπου μας και τ' αποτελέσματα, θα φανούν ευθύς αμέσως.

2) Η καλλιέργεια, επί τέλους, και άλλων ειδών, από τα οποία να παράγονται και άλλα προϊόντα, ώστε έτσι ν' απασχολούνται περισσότερα άτομα και για ολόκληρο το χρόνο.

α) Καλλιέργεια οπωροφόρων δένδρων και κονσερβοποιία)

β) Καλλιέργεια τρανταφυλλιάς και άλλων αρωματικών ή και φαρμακευτικών φυτών και η επεξεργασία και τυποποίηση των παραγομένων προϊόντων

3) Βιοκαλλιέργειες.

4) Η συστηματική εκμετάλλευσης του δασικού και κτηνοτροφικού πλούτου της Επαρχίας Κονίτσης.

5) Η ίδρυση στην Αναγνωστοπούλειο Γεωργική Σχολή, παραρτήματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με ταχύρυθμα τμήματα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας κατά τους θερινούς μήνες και άλλα πολλά.

Για να πραγματοποιηθούν όμως χρειάζονται υπομονή, επιμονή, απόφαση, μεθοδικότητα, δύναμη.

Εσείς κ. Δήμαρχε, έχετε αυτά τα προσόντα και μπορείτε να τα υλοποιήσετε, φθάνει να το θελήσετε.

Συνδέστε λοιπόν το όνομά σας με την πραγματοποίηση αυτών, για να αλλάξει επί τέλους και τούτος ο τόπος και να ιδεί καλύτερες μέρες.

Με πολλήν εκτίμησιν

Ο Πρόεδρος

του Εξωραϊστικού Συλλόγου

Ι. Παπαϊωάννου

Το Πεκλάρι και οι μαστόροι του

Το Πεκλάρι από το 1860 ήταν κεφαλοχώρι με μεγάλη αρχοντιά, γιατί από τις εννενήντα οικογένειες οι τριανταπέντε ήταν στη Βλαχιά, Ρουμανία όπως οι Γκουμαίοι οι Ζωταίοι, οι Καραγιανναίοι κ.α. Ένας απ' αυτούς ήταν ο ευεργέτης Γεώργιος Καραγιάννης. Ανθρώπους των γραμμάτων δεν είχαμε, εκτός από το Λάμπρο Βλάχο, το δάσκαλο και το λοχία Παντελή Μπουζούλα που πέθανε ταγματάρχης.

Και οι δύο πέρασαν από το ορφανοτροφείο Κόνιτσας. Μαστόρους - χτιστάδες είχαμε πάνω από εκατό και ταξίδευαν στο Μωριά, από την Πάτρα ως την Κόρινθο. Έφευγαν από το Πάσχα και γύριζαν τα Νικολοβάρβαρα (αρχές Δεκέμβρη).

Όσοι έμεναν εδώ, δούλευαν τριγύρω και κυρίως στα Ζαγοροχώρια. Κάθε παρέα είχε το χωριό της. Έτσι οι Ζωταίοι και οι Εξαρχαίοι πήγαιναν στο Τσερβάρι (Ελαφότοπο), Σουδενά, Βίτσα, Μονοδέντρι. Οι Σπαναίοι από Κουκούλι ως το Σκαμνέλι, οι Κονταίοι στο Σιουπιτσέλι, Μπάγια, οι Δημαίοι στους Φραγκάδες, Λιασκοβέτσι, Νεγάδες. Ο Μπλιάγκας στη Μπούλτση, Καμιά, Στόλοβο και ο Αθανασούλης και Καραμπέτσης στην Αρίστη, Κλειδωνιά, Πάπιγκο. Αυτή ήταν η μοιρασιά που έκαναν

οι Πεκλαρίτες.

Σήμερα υπάρχουν δύο μαστόροι και γύρω στους εκατό Δημ. υπαλλήλους. Έτσι το Πεκλάρι από αρχοντοχώρι έγινε μαστοροχώρι και σήμερα υπαλληλοχώρι και από 700 άτομα έμειναν 85.

Και μιας και μιλούμε για μαστόρους, δε γίνεται κουβέντα χωρίς ανέκδοτα. Ας αναφέρουμε λοιπόν ένα:.

Η Κατσάλα η Μπαρέσιω

Μια παρέα έπιασε δουλειά να χτίσουν ένα καινούριο σπίτι. Πρωί μεσημέρι ούτε καφέ. Τι να κάνει κι ο πρωτομάστορας, ορμηνεύει το μικρό που κουβαλούσε λάσπη και όταν βγήκε η Κυρά έξω της λέει ο μικρός:

- Δε σε βλέπω να βουρλίζεσαι Κυρά.

- Τι να κάνω, παιδί;

- Να φέρεις καφέ στους μαστόρους, καμιά τηγανιά αυγά, καμιά πίτα...

Ο μάστορας κάνει πως θυμώνει:

- Σκασμός, παλιόπαιδο, εσύ θα ορμηνέψεις την Κυρά; Ξέρει μόνη της και καφέ θα φέρει και αυγά και πίτα.

Ο μικρός έβαλε τα κλάματα.

Σε λίγο η Κυρά έφερε απ' όλα κι έφαγαν οι μαστόροι.

Βαγγ. Βουρδούκας

ΕΠΙΚΑΙΡΟ

Η φύση εκδικείται ΟΙ ΤΡΕΛΕΣ ΑΓΕΛΑΔΕΣ

Η υπόθεση των αγελάδων είναι το πιό τυπικό και εύγλωπτο παράδειγμα εκδίκησης.

Ό,τι συνέβη είναι το τίμημα της ταχύτερης και φθηνότερης παραγωγής τροφίμων, και των εντατικότερων μεθόδων γεωργικής παραγωγής.

Οι αγελάδες του (rancho) έχουν δίκιο. Την ασθένειά τους που τις "τρελαίνει" "από τον άνθρωπο την κόλλησαν".

Και πως να μην εκδικηθεί η φύση, αφού εμείς την παραβιάζουμε;

Ο άνθρωπος βιάζει τη φύση και η φύση εκδικείται, το αποδεικνύουν με δραματικό τρόπο αυτές τις μέρες οι δύστυχες αγελάδες. Και τι δεν έκανε το μυαλό του ανθρώπου. Τις απομάκρυνε από τα βοσκοτόπια τους, τον ήλιο, τον καθαρό αέρα και τις έκλεισε σε σταύλους, φυλακές, με τεχνητό φωτισμό. Τους στέρησε τη χαρά της αναπαραγωγής, και της μητρότητας, ο κτηνίατρος συλλέγει το σπέρμα των ταύρων και το διατηρεί σε υγρό άζωτο, συχνά για πολλά χρόνια και μετά το χρησιμοποιεί για αναπαραγωγή με τεχνητή γονιμοποίηση. Τους προκαλεί τεχνητό και άκαιρο οργασμό.

Επισπεύδει το χρόνο κύησης με ενέσεις. Μετέτρεψε τις αγελάδες από φυτοφάγες σε σαρκοφάγες.

Ταΐζει τις αγελάδες με βιομηχανικές τροφές, με βάση τις ζωϊκές πρωτεΐνες. Απ' εδώ ξεκινούν όλα. Ψεκάζει τους σταύλους μ' ένα εντομοκτόνο, για τις βοϊδόμυγες, που εισχωρεί στο Κεντρικό νευρικό σύστημά τους και η χημική αυτή ένωση καταστρέφει ολοσχερώς όλο το νευρικό των βοοειδών κλπ. κλπ.

Όλα αυτά μοιάζουν σαν "ταινία επιστημονικής φαντασίας" κι όμως γίνονται, για να 'χουμε γρήγορη αναπαραγωγή, γρήγορο μεγάλωμα, ταχεία πάχυνση για εύκολο και μεγάλο κέρδος.

Πως λοιπόν να μην πάθουμε από "σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια"; Μόνοι μας βοηθάμε τη Νόσο "Γκροϊτσφελντ - Γιάκομπ" να διαδοθεί όσο μπορεί γρηγορότερα, με τεράστιες συνέπειες για την υγεία μας και τη ζωή μας!

Εμείς μόνοι μας συντελούμε στην καταστροφή μας, παραβιάζοντας τη φύση.

Ένα ας είναι το σύνθημά μας,
- Μη βιάζετε τη φύση! γιατί αυτή οπωσδήποτε θα μας εκδικηθεί.

Αφήστε τα ζώα έξω στη βοσκή, στον καθαρό αέρα, γιατί αλλιώς όλοι θα τρελαθούμε. Οι ειδικοί μας λένε. Κανείς δεν ξέρει πότε ο ιός θα χτυπήσει.

Η προσοχή μας πρέπει να 'ναι διαρκής και να ζούμε κατά "φύσιν".

Γεροπλάτανος 31/3/96
Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου

Παιδικές αξέχαστες αναμνήσεις

Οι Νεράιδες

Ήταν τη Δεκαετία του 1930 και ήμουν μαθητής του Δημοτικού σχολείου του χωριού μου Πουρνιά. Την εποχή εκείνη οι γιαγιάδες μας, αλλά και οι μανάδες μας ακόμη ζούσανε στον δικό τους κόσμο... Παρ' όλη την θρησκευτική πίστη και ευλάβεια προς αυτήν που τις διέκρινε, πιστεύανε και στα μάγια, τις βασκανίες, τις Νεράϊδες, τα εξωτικά και σε ένα σωρό άλλες σατανικές ιστορίες και προλήψεις που τουλάχιστον για τις γιαγιάδες μας ήταν σχεδόν καθημερινό θέμα συζητήσεώς τους. Όλα αυτά μεταδίδονταν και σε μας τα παιδιά που ο ένας τα έλεγε στον άλλο και μας επηρέαζαν ψυχολογικά προκαλώντας μας πολλές φορές αισθήματα φόβου και χίλιες δυο άλλες φαντασιώσεις.

Μια ανοιξιάτικη Κυριακή λοιπόν μαζί με τους φίλους και συμμαθητές μου Απόστολο Χαβά και Λάμπρο Παπαγεωργίου αποφασίσαμε να πάμε να μαζέψουμε σαλιγκάρια. Το μάζεμα των σαλιγκαριών για μας τα παιδιά τότε ήταν μια χαρά, ένα χόμπυ, όπως και όταν πηγαίναμε τον χειμώνα να στήσουμε πλάκες να πιάσουμε τσουρλέκες ή το καλοκαίρι να πάμε με την σφενδόνα να σκοτώσουμε πουλιά.

Η μέρα για σαλιγκάρια ήταν κατάλληλη. Την νύχτα και το πρωί είχε βρέξει, τώρα είχε ήλιο και τα σαλιγκάρια θα βγαίνανε από τα κρησφυγετά τους για να βρουνε την τροφή τους. Ξεκινήσαμε λοιπόν και κατεβαίναμε στα χωράφια, στο κάτω μέρος του χωριού προς την γέφυρα Μαυροπέτρας, ψάχνοντας και μαζεύοντας τα σαλιγκάρια που βρίσκαμε. Εκεί κοντά στην γέφυρα που ο χειμάρρος ερχότανε ορμητικός με πολύ νερό και εμείς λέγαμε το γνωστό σε όλους μας δίστιχο.

“Σάλιαρε Μάλιαρε βγαλ' τα κερατά σου πέθανε η γυναίκα σου και κλαίνε τα παιδιά σου”, μας ήρθε και το ανεπάντεχο. Κάποιος από τους τρεις μας, δεν θυμάμαι ποιός τώρα φωνάζει δυνατά και λέει: Κοιτάξτε στον Λάκκο στον βράχο βγήκαν οι Νεράϊδες και χορεύουν, πάμε να φύγουμε.

Με φόβο κοιτάμε στον Λάκκο και πράγματι στο βράχο που είχε ύψος 2 μέτρα περίπου μέσα στην κοίτη βλέπαμε διάφορα σώματα πολύχρωμα που μοιάζανε ανθρώπινα να πέφτουν από τον βράχο να ανασηκώνονται πάλι στο βράχο, και να ξαναπέφτουν. Πανικόβλητοι και με κομμένη την ανάσα το βάλαμε στα πόδια τρέχοντας στην ανηφόρα, να φθάσουμε γρήγο-

ρα στο χωριό, κάνοντας πάντα τον Σταυρό μας και λέγοντας προσευχές και το πάτερ ημών.

Φθάσαμε κατάκοποι και τρομαγμένοι στα σπίτια μας.

Κατάχλωμο, όπως με είδε η μάνα μου, ανησύχησε με πήρε κοντά της με φίλησε με χαϊδευε και εγώ της διηγήθηκα τα συμβάντα. Με πήρε και πήγαμε στο εικονοστάσι του σπιτιού που ακόμη έκαιγε το καντήλι και προσευχηθήκαμε μαζί. Μετά μου έδωσε κάτι να φάω και να πιω και με το κουράγιο που μου έκανε συνήλθα από τον φόβο μου.

Επί χρόνια όμως ήταν αδύνατο να ξεχάσω την περιπέτεια μου αυτήν και την συζητούσα πάντα με παιδιά του χωριού και φίλους μου. Κάποτε όταν μεγάλωσα και κατά τύχη μετά από μια βροχή και όταν βγήκε ο ήλιος στον ίδιο Λάκκο είδα το ουράνιο τόξο. Τότε εξήγησα το φαινόμενο με τις Νεράϊδες που είχα δει πριν πολλά χρόνια. Τα ορμητικά νερά του Χειμάρρου ό-

πως κυλούσαν με ορμή χτυπούσαν με δύναμη επάνω στον βράχο και σχημάτιζαν διάφορα σχήματα που μοιάζανε με ανθρώπινα σώματα, αναστηκόνονταν όπως τα κύματα, πέφτανε και το ίδιο επαναλαμβάνονταν. Το ουράνιο τόξο συμπτωματικά είχε βγεί φαίνεται και τότε ήταν μπροστά από τον βράχο κάνοντας πολύχρωμα τα σώματα που βλέπαμε και τα φανταστήκαμε για Νεράϊδες. Τέτοιες συμπτώσεις και περιστατικά την εποχή εκείνη έπαιρναν μέγεθος συζητιότανε από πολλούς και ο καθένας έδινε την δική του ερμηνεία και επηρεαζόταν ανάλογα με τον χαρακτήρα του και στον κύκλο που ζούσε· ήταν όλα μέρος της τότε ζωής μας.

Σήμερα βέβαια όλα αυτά για μας είναι αναμνήσεις και βιώματα του παρελθόντος μας αλλά παραμύθια για τους νέους μας.

Νίκος Τζουμέρκας

ΜΑΡΙΚΑΠΗ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΤΣΗ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ - ΟΓΚΟΛΟΓΟΣ
ΔΡ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΠΟΣΚΟΠΗΣΗ
ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
"THE BIRMINGHAM AND MIDLAND HOSPITAL FOR WOMEN"
BIRMINGHAM ΑΓΓΛΙΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΛΗΤΩ"

ΔΕΧΕΤΑΙ: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ 6 - 8 Μ.Μ. ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΑΤΡΕΙΟ
ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΥ 2 & ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ
ΓΚ 151 26 ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΛΕΣΒΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
ΤΗΛ. 8031 52

Ενοικιάζεται στην Κόνιτσα επιπλωμένο δωάρι με παραδοσιακό σπίτι με το βράδυ ή το μήνα.,

Τηλ. 0655 - 23071

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 5.138 τ.μ. στην Κόνιτσα,

70 μ. από πρατ. βενζίνης

ΑΦΩΝ Λώλου. Πληροφορίες:

Τηλ. (0655) 22277 & (0651) 77376.

Αριθμητικά οι απανταχού Φουρκιώτες

Χρήστου Γ. Εξάρχου

α) Θύματα πολέμων, που έγιναν κατά περιόδους (1904-1957) οπλίτες και πολίτες = 102 (99 στην Πατρίδα μας και 3 έξω:

2 στις Η.Π.Α. και 1 στη Ρωσία, αναλυτικά δεξ στο βιβλίο μου, σελίδες 71-108. Αιωνία τους η μνήμη.

β) Επιστήμονες, Επιχειρηματίες κ.λ.π. (1800-1986) = 439, αναλυτικά δεξ βιβλίο μου, σελ. 192-198.

Α. Εσωτερικού

Παπάδες	11
Υγούμενοι - Ιερομόναχοι (βλ. σελ. 150)	3
Δάσκαλοι	29
Ύφηπιαγωγοί	3
Επιθεωρητές Σχολικοί Σύμβουλοι	3
Διευθυντές Παιδαγωγικής Ακαδημίας	1
Καθηγητές Γυμνασίων κτλ.	27
Λυκειάρχες	1
Γενικοί Επιθεωρητές	1
Γιατροί γενικά	21
Δικηγόροι	16
Δήμαρχοι	1
Νομάρχες	1
Βουλευτές	1
Πρόξενοι	1
Δικαστικοί	5
Γεωλόγοι	2
Γεωπόνοι	7
Δασολόγοι	1
Καθηγητές Πανεπιστημίου	10
Πολιτικοί Μηχανικοί Αρχιτέκτονες	23
Χημικοί	3
Αστυνομικοί Στρατιωτικοί	10
Ταμιακοί	2
Εφοριακοί	6
Διπλ. Ανωτάτων Εμπορ. Σχολών	3
Διπλ. Δραματικής Σχολής	1
Ταχυδρομικοί (ΕΛΤΑ) - ΟΤΕ	11
Τραπεζικοί	6
Άλλοι Δημόσιοι υπάλληλοι	27
Ευεργέτες Δωρητές (σελ. 211-215)	5
Εκτελωνιστές	1
Εμπορικοί αντιπρόσωποι	5
Λογιστές	8
Αεροσυνοδοί	1
Τυπογράφοι - Τσιγκογράφοι	2
Δημοσιογράφοι Δ/ντές Εφημερίδων	2
Ζωγράφοι	2
Σαράφηδες	1
Χρυσοχόοι	5
Διερμηνείς	1
Επιχειρηματίες	12
άλλοι διανοούμενοι	4
Πτυχιούχοι ξένων γλωσσών	2
Απόφοιτοι Γυμνασίου - Λυκείου	15
Σύνολο	302

Β. Εξωτερικού

Παπάδες - Κωνσταντινούπολη	1
Πρωθυπουργοί Σερβία	1
Δάσκαλοι - Ρουμανία	2
Καθηγητές Γυμνασίων κτλ. Ρουμανία	3
Καθηγητές Παν/μίου	1
Γιατροί γενικά	5
Φαρμακοποιοί	1
Δικηγόροι	1
Δικαστικοί	1
Πολ. Μηχ. Αρχιτέκτονες	2
Βιοχημικοί	1
Αστυνομικοί - Στρατιωτικοί	2
Δημόσιοι υπάλληλοι	1
Δήμαρχοι	2
Γενικοί Διοικητές	1
Γερουσιαστές	1
Γενικοί Υγειονομικοί Επιθ/τές	1
Πρίγκηπες	1
Ευεργέτες - Δωρητές	4
Τοπογράφοι	1
Λογιστές	2
Εμπορομεσίτες	2
Επιχειρηματίες	8
Γιατροί - Ιταλία	2
Γιατροί - Ελβετία	1
Υπάλληλοι Ε.Ο.Κ. Βέλγιο (Βρυξέλλες)	1
Αρχιτέκτονες Αγγλία	1
Υπαλ. Αμερ. Προξενείο	1
Καθηγητές - Γερμανία	1
Δάσκαλοι Δασκάλες - Αμερική	20
Παπάδες Αμερική	1
Καθηγητές Γυμνασίων	5
Γιατροί γενικά	9
Δικηγόροι	1
Μηχανικοί Αρχιτέκτονες	7
Αστρονόμοι	1
Αξιωματικοί	3
Οικονομολόγοι - Λογιστές	27
Κομπούτερς	2
Πλοίαρχοι	1
Διαφημιστές	1
Μουσικοί	1
Ηθοποιοί	1
Υπαλ. Αμερ. Στ. Ερ. Πετρελαίων	1
Διευθυντές εργοστασίων	2
Υπαλ. ΕΛ/κής Πρεσβείας Ουγγαρία	1
Σύνολο	135

Γενικές παρατηρήσεις: Υπάρχουν και άλλοι Ευεργέτες - Δωρητές, αμέτρητοι (βλ. σελ. 109-158,-165-173-179-200-215-247-257-263-564), που πρόσφεραν.

1. Στις Εκκλησίες: Χρηματικά ποσά, εικόνες και άλλα εκκλησιαστικά είδη, χωράφια, λιβάδια, ζώα, προσωπικά εργα-
σία.

2. Στο Σχολείο στην Κοινότητα: Χρηματικά ποσά και άλλα είδη προσωπική εργασία

3. Επιστήμονες κτλ. του Εσωτερικού = 302

4. Του Εξωτερικού κατά χώρες συνοπτικά:

Στην Πόλη	1	Βέλγιο	1
Σερβία	1	Αγγλία	2
Ρουμανία	42	Γερμανία	1
Ιταλία	2	Αμερική	83
Ελβετία	1		
Ουγγαρία	1		

Στην Αυστραλία 2 παλαιστές (βλ. σελ. 244) Εσ. Σύνολο 137+302=439

Διευκρινίσεις: 1) Στην α' παράγραφο (θύματα πολέμων), αναφέρω μέχρι το έτος 1957 και όχι ως το 1949, που έληξε ο εμφύλιος πόλεμός μας, διότι 2 πολίτες σκοτώθηκαν στην περιοχή του χωριού μας, μετά τον επαναπατρισμό των κατοίκων (1950). Ο μεν ένας το 1950 από νάρκη και ο άλλος το 1957, από ιταλική χειροβομβίδα.

2) Στη β' παραγ. (Επιστήμονες κλπ), αναφέρω μέχρι και το έτος 1986, επειδή το 1987, εξέδωσα το βιβλίο μου: "Η Φούρκα της Ηπείρου" (Ιστορία - Λαογραφία), που βραβεύτηκε απ' την Ακαδημία των Αθηνών το Δεκ. 1989. Χ.Γ.Ε.

Σολόχοισια
Βοζαρτινής & Λαϊκής Τέχνης
Γιάννης Σινάνης
Επταχώρι
Τηλ. 0467-84137 & 84127

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Οδοντίατρος κ. Βασίλειος Κουκέσης διαμένει και εργάζεται μόνιμα στα Γιάννενα.

Η διεύθυνση του ιατρείου του είναι:
Μουλαϊμίδου 5, 1ος όροφος, Μέγαρο Ιατρού ΤΖΟΓΙΑ (όπισθεν ΟΤΕ).

Τηλ. ιατρείου: 21776

οικίας: 77585

ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ
ROOMS FOR RENT
(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)
Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.
ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ
Τηλ. 22065

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΤΣΙΒΙΛΗ

Δικηγόρος

Παρνασσού 32-36
163 45 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ- ΑΘΗΝΑ

Τηλ. Γρ. : 9255742

οικία: 9716539

Για τη μουσική μας παράδοση

Στις μέρες μας γίνεται προσπάθεια για τη συνέ-
χεια της παράδοσης γιατί καταλάβαμε επιτέλους
τι δεν πρέπει να ξεκόβουμε το παρόν από το πα-
ρελθόν, πρέπει να διατηρήσουμε τη συνέχεια.

Μεγάλη είναι η συμβολή στη μουσική παρά-
δοση των παλιών μουσικών και είναι δύσκολες
συνθήκες, χωρίς αυτοκίνητα, ρεύμα, μηχανήμα-
τα και όλες τις σημερινές ευκολίες, όλα τα παλιά
τραγούδια και όλα τα έθιμα για να τα παραλά-
βουμε εμείς οι νεότεροι με καλύτερες συνθήκες.

Νομίζουμε ότι η παράδοση έχει τις ρίζες της
και ζει στις επαρχίες, γιατί όλ' αυτά τα έθιμα
που συνηθίζονται σ' ένα γάμο, για παράδειγμα,
δεν είναι δυνατόν να γίνουν σε μια πόλη, ενώ
στο χωριό μπορεί να γί-
νουν με όλες τις εθιμικές
διαδικασίες.

Σε ένα τέτοιο γεγονός,
τα Όργανα (οι οργανο-
παίχτες) συμμετέχουν σ'
όλες τις διαδικασίες:

Στο κουβάλλημα του νε-
ρού, στο φτιάξιμο της κου-
λούρας, στο κάλεσμα του
Βλάμη και του Κουμπά-
ρου, στο στόλισμα του
"μπαρακιού" κ.α.

Στην κάθε περίπτωση
παίζεται και τραγουδιέται
το ανάλογο τραγούδι και
στο γλέντι ο καθένας χορεύει αυτό που έχει μά-
θει από τους παλιότερους και έτσι διαιώνίζεται
η Παράδοση από γενιά σε γενιά.

Λόγω της αστυφιλίας και της μετανάστευσης,
τα τελευταία χρόνια άρχισε και η παράδοση να
φθίνει. Αυτή τη στιγμή γίνεται μια προσπάθεια α-
ναζωπύρωσης από Συλλόγους, Σχολεία, ιδιώτες
κ.α. και νομίζουμε ότι πρέπει όλοι μας να βοηθή-
σουμε ώστε να μη χάσουμε τις ρίζες μας.

Σ' αυτή την προσπάθεια συμβάλλουν πρώ-
τοι και καλύτεροι οι μουσικοί που είναι σκορπι-
σμένοι σ' όλη την Ελλάδα.

Εμείς οι νεότεροι πρέπει να τιμήσουμε τους
πιο παλιούς, διότι αυτοί παραδίδουν τη σκυτά-
λη σε μας.

Έτσι στην Κόνιτσα έχουμε τους: Ανδρέα
Φιλιππίδη, Νίκο Χαλκιά, Μιχ. Πανουσάκο,
Νικ. Αλεξίου, Δημ. Χριστόπουλο, Ρίτο, Τόλη
Μπέτσιο, Βαγγ. Μπέτσιο, Γιάννη Πανουσάκο.

Στο Επαχώρι, στον Πεντάλοφο, τον
Τσιμούλη, στο Τσοπίλι το Μηνά Μπέτσιο, τον
Άγγελο Τσουκάκη, στην περιοχή Βοΐου τους
Σιούλη, Τρομάρα, Σμόλικα, Αδαμόπουλο. Στα
Γρεβενά τον Γκιολέκα, το Βαγγ. Κασιάρα, τον
Αδάμο Γιώργο.

Στο Ζαγόρι τον Γρηγ. Καψάλη, στο Πωγώνι

Το δημοτικό συγκρότημα Χριστόπουλου.

τον Π. Λούκα, στο Μέτσοβο τον Αυγέρα και Στ.
Μάσιο, στα Γιάννινα το Ράρα και τόσους άλ-
λους άξιους καλλιτέχνες.

Είναι αρκετοί αυτοί που ασχολούνται με την
παραδοσιακή μουσική που θα χρειάζονταν
πολλές σελίδες ν' αναφερθούν όλοι.

Ο μεγάλος αριθμός των παλιών μουσικών
και νεοτέρων που ακολουθούν τ' ακνάρια τους,
μας δίνουν ελπίδες για το ζωντάνεμα της παρά-
δοσης και τη συνέχισή της.

Θανάσης Χριστόπουλος
Παραδοσιακός μουσικός (κλαρινίστας)

Ο ΓΙΩΡΓΗΣ ΓΟΥΣΓΟΥΝΗΣ

Βασ. Λαμπρίδη

Στη μνήμη μας πολλές φορές φέρομε μπροστά μας πρόσωπα αγαπητά ή και πρόσωπα που άφησαν αναμνήσεις και γουστόζικες φάρσες.

Εκείνον τον καιρό τον προπολεμικό, έσμιγε πιο συχνά ο κόσμος κι ανταλλάζαμε τακτικά γνώμες και σκέψεις και πάντοτε ο ένας έτρεχε για τον άλλο, όχι μόνο για το συγγενή του και το φίλο ή τον γείτονα, αλλά και για όποιον γνώριζαν ότι υπέφερε.

Έπαιζε βλέπετε και η θρησκεία μας το ρόλο της και η αντάμωση την Κυριακή, την κάθε γιορτή, οπότε μάθαινε ο ένας τα του άλλου έξω στο χαγιάτι της Εκκλησίας ή τον καφενέ ή στην αγορά.

Ένας από τους αξέχαστους ήταν και ο Γιώργης ο Γουσγούνης που προπολεμικά διατηρούσε εδώ στην αγορά κατάστημα με μουσικά όργανα. Σκεφτείτε προπολεμικά η Κόνιτσα διέθετε και ειδικό μαγαζί με βιολιά, μαντολίνα, κιθάρες, όλα τα είδη από έμφυσα όργανα και βιβλία, για την εκμάθηση της μουσικής, χορδές, τόξα και γενικά όλα τα είδη: τύμπανα, ντέφια και μόνο πιάνο δεν έτυχε να δω.

Στην στήριξη του μαγαζιού έπαιζε ρόλο και το ορφανοτροφείο που είχε μουσικό-διδάσκαλο και ορχήστρα και είχε σχεδόν υποχρεωτικά και τη μάθηση από τα παιδιά ενός οργάνου. Πα-

ράλληλα, βέβαια, ρόλο έπαιζε και ο Αντώνης Τσάπης, που είχε μάθει καλά στο Στρατό τα μουσικά, έτσι που έγινε ένας από τους καλύτερους μουσικούς δασκάλους.

Την ανάδειξή του τη χρωστούσε βέβαια και στους εκλεκτούς μαέστρους του βιολιού, τον εξαίρετο κι αξέχαστο Παν. Νότα και τον Ν. Τσιούτα.

Ο Γ. Γουσγούνης, πατέρας του Γιάννη Γουσγούνη που διετέλεσε και Δήμαρχος της Κόνιτσας, εκλέχτηκε πολλές φορές Πρόεδρος της Κοινότητας.

Πέρα από τη δράση του για τα κοινά είχε και το χάρισμα να προσπαθεί να φτάσει και να ξεπεράσει τον Γούσια Παπακώστα, μηχανοράφτη γνήσιο και όμοιο με τον Αίσωπο.

Συχνά περνούσε από τα γειτονικά σπίτια και πάντοτε έπαιρνε κι από καμιά παραγγελία απ' όσους ή όσες κυρές, δεν είχαν την δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης.

Μια μέρα πέρασε από μια κυρά γειτόνισσα και τη βρήκε άρρωστη με ευκοιλιότητα. Εκείνη που τον είχε "Θεό" για τις βοήθειες που πρόσφερε όταν τον χρειαζόταν, τον ρώτησε τι να κάνει για να ξεπεράσει το χάλι της. Ο κυρ. Γιώργης στ' αστεία στα σοβαρά, της λέει:

- Να πάρεις ένα κότσιαλο (το εσωτερικό στέλεχος του καλαμποκιού) και να το βάλεις να φράξεις τις εκκενώσεις.

Η γειτόνισσα τάχασε και διερωτήθηκε μέσα της, τι λέει αυτός ο ευλογημένος; Είχε αμέριστη εμπιστοσύνη στον κυρ-Γιώργη και παρ' ολίγο να τον ακούσει. Την άλλη μέρα πρωί πρωί έντρομος ο κυρ. Γιώργης πάει να δει τι κάνει η κυρά γειτόνισσα με το φόβο μην άκουσε την ακατανόητη συμβουλή του. Ευτυχώς εκείνη κατάλαβε το αστείο του και γλίτωσε από πρωτάκουστη περιπέτεια.

Συνήθιζε ο κυρ. Γιώργης τακτικά να κάνει φάρσις, τις περισσότερες φορές γουστόζικες. Έτσι, μια μέρα μπαίνει στο σπίτι της θείας του με μια αγκαλιά εκλεκτά σταφύλια. Φωνάζει τη θεία του και τις δύο ξαδέλφες του κι όλοι πέσανε με τα μούτρα στη σταφυλοφαγία. Συνέχεια όμως τον ρωτούσαν πού τα βρήκες τούτα τα ωραία

σταφύλια; Εκείνος ατάραχος λέει:

- Να εδώ από κάτω στον κήπο της Γιουβένως. Αφού τα καλοφάγανε λέει ξανά:

- Καλά βρε ζούδια δεν καταλάβατε ότι τα σταφύλια είναι από την περγουλιά σας;

Παρότι ξέρανε ότι ο ξάδερφος και ανεψιός συχνά σκάρωνε φάρσες, δεν υποπτεύθηκαν το κόλπο του. Σκαρφάλωσε στην περγουλιά της θείας του κι έκοψε τα πιο εκλεκτά κορίθια και κανα δυό ντιμπίνες και τα έφαγε με την εκλεκτή παρέα στρωμένα απάνω στην τάβλα.

Γέλασε με την ψυχή του το συγγενολόϊ κι άντε σήμερα να βρεις διάθεση και καιρό για να γελάσεις.

Βλέποτας μάλιστα την πολεμόχαρη Τσιλέρ να θέλει να γίνει ο εφιάλτης μας με τις ευλογίες των Άγγλων, κι από την άλλη μεριά τη φαγομάρα ανάμεσα στα κόμματα και το εσωκάρδιό τους.

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Οικόπεδο, γωνιακό 1.300 τετρ. μέτρων με οικοδομή 380 τετρ. μέτρα. που στεγάζεται σήμερα το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσης, με μηνιαίο μίσθωμα 150.000 δρχ.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα σύν τα υπόγεια.

Πληροφορίες: 01 7517136 - 7525301

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ

ΣΚΟΥΦΑ 64
ΑΘΗΝΑ 106 80

ΤΗΛ. 36 32 977

Αναμνησεις

του Βαγγ. Βουρδούκα

Ήμουν αντάρτης του ΕΛΑΣ στον 1ο λόχο του 2ου τάγματος που έδρευε στους Κήπους Ζαγορίου. Ο λόχος είχε έδρα το Κουκούλι και τομέα δράσης τον τομέα από τις Καρυές ως τη Βίγλα, τον δρόμο Γιάννινα - Κόνιτσα

Ένα βράδυ του Ιουνίου 1944 πήραμε εντολή να στήσουμε ενέδρα πιο κάτω από τη Βίγλα, εκεί που σήμερα είναι το εργοτάξιο με τα μηχανήματα για άσφαλτο.

Ξεκινήσαμε στις 12 τα μεσάνυχτα και μετά από τρεις ώρες φτάσαμε στον τόπο της ενέδρας και πιάσαμε θέσεις στο κοντινό ύψωμα. Προτού να φτάσουμε εμείς πέρασε μια γερμανική φάλαγγα και στενοχωρηθήκαμε που δεν την προλάβαμε. Ο Δ/τής του τάγματος, ο Μεσσήνης, μας είπε να μην απελπιζόμαστε και να περιμένουμε μέχρις ότου δοθεί το σύνθημα για επιστροφή στη βάση μας.

Δεν πέρασε ένα τέταρτο της ώρα και ακούστηκε από την πλευρά της Καλλιθέας να ρχεται ένα φορτηγό αυτοκίνητο. Μόλις έφτασε κοντά μας τραβάμε μια ριπή στα λάστιχα και ακούμε φωνές γυναικείες. Πλησιάζουμε και κατεβάζουμε επτά γυναίκες που πήγαιναν στην Αλβανία απ' όπου και κατάγονταν. Ο Μεσσήνης τις πήρε πιο πέρα και ρωτούσε από πού έρχονται και πού πηγαίνουν. Εμείς ανεβήκαμε στ' αυτοκίνητο και αρχίσαμε γρήγορα γρήγορα να ξεφορτώνουμε τα πράγματα.

Ήταν βελέντζες, κουβέρτες, σεντόνια καινούρια, κουτιά με πιάτα και γυαλικά και άλλα πράγματα που είχαν πάρει από τους Εβραίους στα Γιάννινα και τα πήγαιναν για την Αλβανία.

Μόλις έφτασε κοντά μας ο Μεσσήνης και είδε τι κουβαλούσαμε είπε:

Μπράβο παιδιά, απόψε φτάσαμε ένα νοσοκομείο.

Ήρθαν τα μεταγωγικά μας, φορτώσαμε στα γρήγορα ό,τι βρήκαμε στ' αυτοκίνητο και αφήνοντας τους Αλβανούς πήραμε το δρόμο της επιστροφής. Κατά τις τρεις φτάσαμε στην κορυφή της Γκραμπάλας όπου σταματήσαμε.

- Εδώ, μας λέει ο Δ/τής, θα κοιμηθούμε στο "Ξενοδοχείο των αστέρων". Στρώστε βελέντζες και σεντόνια και κοιμηθείτε.

- Θα τα γεμίσουμε ψείρες συναγωνιστή διοικητή, είπε κάποιος.

- Δεν πειράζει, απάντησε εκείνος, εκεί που θα πάνε ξέρουν να τα ξεψειριάσουν.

Το πρωί με τα ζώα φορτωμένα κουτιά κι εμείς φορτωμένοι με χρωματιστές βελέντζες κατηφορίσαμε στη βρύση στο Τσερβάρι (σ. Ελαφότοπο) παρουσιάζοντας ένα παράξενο θέαμα στους κατοίκους του χωριού. Σε ερώτησή τους τι είναι αυτά, κάποιος αστειεύτηκε ότι παντρεύουμε ένα αντάρτη με μια βλάχα και κουβαλούμε τα προικιά της.

- Καλά, αντάρτες βλέπουμε, η νύφη πού είναι; ρώτησαν οι Τσερβαριώτες. Όλοι γέλασαν με το αστείο και έτρεξαν να μας φέρουν ψωμοτύρι από το χωριό.

Το Τσερβάρι ήταν ζωντανό χωριό είχε και πολλούς αντάρτες στον ΕΛΑΣ.

Ευχαριστήσαμε τους Τσερβαριώτες και συνεχίσαμε το δρόμο μας για Μπάγια και Κουκούλι.

Τα πράγματα στάλθηκαν στο Σκαμνέλι όπου εξασφαλίσαμε τον εξοπλισμό του Νοσοκομείου μας.

Η μαθητική μας σελίδα

Προς τα παιδιά της Δ τάξης Δημοτικού σχολείου
Βλαχόπουλου Μεσσηνίας

Περιγραφή της Κόνιτσας από τη μαθήτριά Δ Τάξης 2ου Δημοτικού Σχολ. Κόνιτσας

Ζωγράφου Ηλέκτρας

Αγαπητοί μας φίλοι γειά σας.

Σας ευχαριστούμε θερμά για το όμορφο γράμμα που μας στείλατε. Με αυτά που μας γράψατε και με την αμαλίνωτη φαντασία μας γνωρίσαμε τον όμορφο τόπο σας.

Θα προσπαθήσουμε τώρα να σας γνωρίσουμε τον τόπο που γεννηθήκαμε και μεγαλώνουμε.

Ζούμε σε μια όμορφη κωμόπολη, την ΚΟΝΙΤΣΑ, στον νομό Ιωαννίνων δίπλα στα Ελληνοαλβανικά σύνορα. Πηγαίνουμε στο Β Δημοτικό σχολείο και είμαστε στη Δ' τάξη 16 παιδιά, 8 αγόρια και 8 κορίτσια. Έχουμε έναν πολύ καλό δάσκαλο τον Πάτερ-Νικόλα.

Η πόλη μας είναι χτισμένη σε μια πλαγιά στους πρόποδες της Τύμφης.

Πανύψηλα βουνά την περιζώνουν, σκεπασμένα από λογής λογής δέντρα.

Περήφανα αγριόγιδα χοροπηδούν στα κακοτράχαλα βράχια, τους απόμερους γκρεμούς.

Στα καταπράσινα λιβάδια από την Άνοιξη ως το Φθινόπωρο βόσκουν τα

κοπάδια κάτω από τον γλυκό ήχο της φλογέρας του τσοπάνη. Στην είσοδο της πόλης στέκει επιβλητικό το τοξωτό γεφύρι και πίσω του απλώνεται η περίφημη χαράδρα του Αώου με την σπάνια πανίδα και χλωρίδα της. Πολλές χαρές απολαμβάνει κανείς από το πλούσιο περιβάλλον της μάνας φύσης. Πολύχρωμα αγριολούλουδα, με άφθονες ευωδιές, μελωδικά σφυρίγματα πουλιών συντροφεύουν τον ορειβάτη.

Πολλές φορές θα δεις και τα πολύχρωμα καγιάκ να διασχίζουν το ποτάμι.

Και από την κορφή του προφήτη Ηλία να απλώνουν τα φτερά τους οι αεροπτεριστές.

Στα πόδια της πόλης απλώνεται ο εύφορος κάμπος. Πότε ολόχρυσος και πότε καταπράσινος σωστός παράδεισος. Ανάμεσά του σαν δεντρογαλιά περνά τα καταγάλανα νερά του ο Αώος.

Μια ξεχωριστή ζωγραφιά είναι ο τόπος μας και όταν το κάτασπρο σεντόνι του Πολυχιόνη πέφτει και τη σκεπάζει.

Είναι τόπος αναψυχής η Κόνιτσα με

τα γάργαρα νερά της, τα πανύψηλα δροσερά της πλατάνια, τις όμορφες πλατείες, τα πλακόστρωτα δρομάκια της, τα παλιά αρχοντικά. Το δροσερό της καλοκαίρι μα και το χιονισμένο τοπίο του χειμώνα τραβούν τον κάθε καλοπροαίρετο επισκέπτη.

Θα θέλαμε το γράμμα μας αυτό να είναι η αιτία να επισκεφθείτε και σεις αγαπητοί μας φίλοι την πόλη μας και να γνωριστούμε από κοντά.

Σας περιμένουμε τα παιδιά της Δ τάξης Β Δημοτικού σχολείου Κόνιτσας.

Έκθεση

Θέμα:

Ένας τρελός, τρελός, τρελός κόσμος.

Χριστούγεννα και πάλι, Πρωτοχρονιά, Φώτα. Όμορφες ευτυχισμένες γιορτές. Καταστόλιστοι δρόμοι, βιτρίνες, δέντρα, φωτάκια, δώρα, πολλά δώρα.

Λοφάκια από κουραμπιέδες και μελομακάρονα, πλούσια φαγητά.

Μια εικόνα φαινομενικής ευτυχίας. Είναι όμως έτσι στ' αλήθεια; Είναι ευτυχισμένοι όλοι οι άνθρωποι; Έζησαν πραγματικά τη γέννηση του θεανθρώπου; Ηρέμησε η ψυχή τους.

Τη στιγμή που όλα φαίνονται τόσο όμορφα, την ίδια στιγμή η τηλεόραση μεταδίδει εικόνες παραλόγου, εικόνες φρίκης.

Πόλεμος με χιλιάδες θύματα από τη μια. Δολοφονίες από την άλλη, "ξε-

καθαρίσματα λογαριασμών" όπως τα λένε. Ένας παππούς έσφαξε τη γυναίκα του, ένας κλέφτης σκότωσε δυο τρείς, ένας άλλος έβαλε φωτιά και έκαψε ζωντανούς τέσσερις ανθρώπους.

Κι ύστερα δείχνει ευτυχισμένα παιδιά να λένε τα κάλαντα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και ο Δήμαρχος Αθηναίων κάνει ένα πλούσιο γεύμα στους πεινασμένους και στους άστεγους και πολλά άλλα φαντασμαγορικά.

Μια μεγάλη πετρελαιοκηλίδα μόλυνε τις ακτές μας ενώ ακούμε συνέχεια από τα δελτία ειδήσεων πως μια τίγρη γέννησε τρία πανέμορφα τιγράκια.

Όλα τα περιοδικά έγραψαν πως η ηθοποιός Λιζ Τέιλορ έχει ένα κολιέ ενός δισεκατομμυρίου, όταν τα παιδιά σε διάφορες χώρες του τρίτου κόσμου πεθαίνουν από την πείνα.

Δίπλα μας ακούμε πότε το ένα, πότε το άλλο. Τι ειρωνεία!

Η κυρία τάδε έχασε την δουλειά της, ο κύριος τάδε έχασε πολλά εκατομμύρια στα χαρτιά...

Ένας πραγματικά "τρελός" κόσμος.

Μακάρι να μπορέσουμε ο καθένας μας να δούμε καθαρά την πραγματική χαρά, τη δική μας, των συνανθρώπων μας κι όλου του δύστυχου πλανήτη και να δημιουργήσουμε ένα "λογικό" όμορφο πραγματικά κόσμο.

Στράτου Πολυξένη
Τάξη ΣΤ'

Γλέντησαν με την ψυχή τους....

Ο Μορφωτικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Ελευθέρου πραγματοποίησε στην Κόνιτσα και στο εξοχικό κέντρο "ΙΛΑΤΑΝΑΚΙΑ" τον ετήσιο χορό του, το Σάββατο της Αποκριάς.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν, ο Πρόεδρος του χωριού και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου, ο Δήμαρχος της Κόνιτσας, η Νομαρχιακή Σύμβουλος της περιοχής μας, όλοι σχεδόν οι κάτοικοι που διαμένουν στο χωριό, στην Κόνιτσα και στα Γιάννενα, καθώς και αρκετοί ηλικιωμένοι. Επίσης ήρθαν στο χορό και μερικοί φίλοι του χωριού μας, από την Κόνιτσα και τα γύρω χωριά.

Το κέντρο γέμισε από νωρίς και αμέσως άρχισε το γλέντι.

Πρώτοι ξεκίνησαν το χορό οι μεγαλύτεροι σε ηλικία χωριανοί. Ακολούθησαν και οι υπόλοιποι. Έτσι έγινε ένα θαυμά-

σιο γλέντι με πολύ κέφι μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Η εκλεκτή κουζίνα του καταστήματος, η παραδοσιακή κομπανία και το ζεστό, γνώριμο περιβάλλον έκανε όλους τους συνδαιτημόνες να περάσουν μια αξέχαστη ευχάριστη βραδιά.

Τα λαχεία πουλήθηκαν όλα πολύ νωρίς και μοιράστηκαν πλούσια δώρα. Η πιο τυχερή της βραδιάς ήταν η νέα νύφη του χωριού μας, η αρραβωνιαστικιά του Χρήστου Ν. Ρούβαλη που κέρδισε την έγχρωμη τηλεόραση.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους για τα δώρα που προσέφεραν στο Σύλλογο και όλους εκείνους που μας βοήθησαν στην επιτυχία αυτής της εκδήλωσης.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου
ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Γράμματα στη ΣΥΝΤΑΞΗ

Αγαπητό περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ"

Μέσα από τις στήλες σου θα ήθελα να εκφράσω ένα μεγάλο ευχαριστώ: α) στον ΣΥΛΛΟΓΟ ΠΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ και β) στον Λαογράφο της ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΤΣΙΠΑ, οι οποίοι ανταποκρινόμενοι στο αίτημά μου, μου προσέφεραν ευγενικά τα αντίστοιχα βιβλία:

ΠΟΥΡΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - το χωριό μου, του αειμνήστου ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΕΡΓΙΑΝΙΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Πρόκειται για 2 αξιόλογα έργα στα οποία διαφαίνεται η προσπάθεια και η αγωνία των γραφόντων να περισυλλέξουν, να σώσουν και να μεταδώσουν σε

μας τους νεότερους την ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα των ιστορικών χωριών τους.

Αξίζουν συγχαρητήρια οι προσπάθειες αυτές που τελευταία άρχισαν να πληθαίνουν στην περιοχή της ΚΟΝΙΤΣΑΣ και που μας παροτρύνουν να επισκεφθούμε το ομορφότερο και το πιο φιλόξενο κομμάτι της ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ.

Είθε να υπάρξουν και άλλοι μιμητές αυτής της προσπάθειας ώστε τα χωριά μας να ξαναζήσουν την αίγλη παλαιών αξέχαστων εποχών.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία

ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Οι γάμοι άλλοτε και τώρα

Και τώρα θα ήθελα να μου επιτρέψουν οι αγαπητοί αναγνώστες, να αναφερθώ σχετικά με το πώς γινόταν παλαιά η εκλογή συντρόφου με σκοπό τον Γάμο. Όλοι οι παλαιότεροι αλλά και αρκετοί νέοι γνωρίζουν και αυτοί την διαδικασία της εκλογής.

Είναι γνωστό ότι οι περισσότεροι γάμοι γίνονταν με συνοικέσια. Όταν ένας νέος έβλεπε μια κοπέλα και του άρεσε θα έπρεπε να στείλει προξενιό και εφ' όσον δεχότανε και αυτή τότε κάνανε τους αρραβώνες όπου ορίζανε και την ημερομηνία γάμου σε σύντομο χρόνο.

Αυτό ίσχυε και για τις κοπέλες όπου και αυτές ενεργούσαν κατά τον ίδιο τρόπο ως προς την εκλογή του συντρόφου τους.

Παρότι τότε ήταν πιο δύσκολα τα πράγματα παντρεύονταν και δημιουργούσαν πολυμελείς οικογένειες και ζούσαν αρμονικά. Γνωρίζανε πως ο γάμος είναι μια θυσία και στις δύσκολες στιγμές θυσιάζονταν μεταξύ τους.

Τα διαζύγια στην εποχή εκείνη σπανίζανε διότι το θεωρούσαν μεγάλη προσβολή το αντρόγυνο να χωρίσει. Και όταν ακόμη παρουσιαζόταν κάποια ρήξη μεταξύ τους, πήγαιναν οι γονείς τους, το συζητούσαν τους συμβούλευαν και η ζωή συνέχιζε κανονικά.

Και τώρα θα εξετάσουμε το πνεύμα του εικοστού αιώνα που επικρατεί σήμερα, το οποίο πνεύμα μας λέει πως οι νέοι που πρόκειται να έλθουν σε

γάμο θα πρέπει να γνωριστούνε μόνοι τους και να συνδεθούν καλά και μετά από ένα χρόνο ή δύο χρόνια, ίσως και τρία, να παντρευτούν.

Όμως τι γίνεται σ' όλο αυτό το διάστημα; Οι μεν νέοι μας δημιουργούν σχέσεις με πολλές νεάνιδες, και οι νεάνιδες με πολλούς νέους.

Όταν τελικά καταλήξουν να παντρευτούν, φυσικόν είναι να έλθουν κάποτε σε διαφωνία και τότε πιάνουν τα άκρα, δεν μπορούν να το αντιμετωπίσουν ψύχραιμα και συνήθως καταλήγουν σε χωρισμό.

Εάν την πρόταση την έκανε ο άνδρας για χωρισμό κάνει την εξής σκέψη: θα αφήσω αυτήν και θα πάω στην τάδε· το ίδιο συμβαίνει και με τις γυναίκες όταν προπορεύονται αυτές... Ενώ παλαιότερα και αρραβωνιασμένοι όταν ήταν δεν είχαν μεγάλη επικοινωνία με τις αρραβωνιαστικές τους.

Εάν ήταν δυνατόν να είχαμε στην διάθεσή μας τα αρχεία από τα γραφεία των Μητροπόλεων, τότε θα βλέπαμε τη μεγάλη διαφορά των διαζυγίων που αυξήθηκε με το πνεύμα του μοντερνισμού.

Αποτέλεσμα: άλλα παιδιά να μην έχουνε κοντά τους τον πατέρα και άλλα να τους λείπει η μάνα τους.

Γιαυτό όλοι πρέπει να γνωρίζουμε πως ο γάμος είναι μεγάλο μυστήριο και θα πρέπει να το σεβόμαστε, και όχι να τον διαλύουμε για ψύλλου πήδημα.

Εζνεπίδης Λουκάς

ΣΧΟΛΙΑ

καταγγελία του Δημ. Συμβουλίου Κόνιτσας, που δημοσιεύουμε σε άλλη σελίδα, μας βρίσκει σύμφωνους και οφείβουμε να συγχαρούμε τους Δημ. Άρχοτες για την απόφασή τους.

Είναι γεγονός ότι μερικοί δε σέβονται ποτε σ' αυτόν τον τόπο. Κι εμείς ασχοληθήκαμε πολλές φορές μ' αυτά τα θέματα του παράνομου κυνηγιού, ψαρέματος κ.λ.π. αλλά "φωνή βοώντος".

Ευχόμαστε ότι και ο Σύλλογος κυνηγών πρέπει να πάρει θέση σε τέτοια ζητήματα γιατί δεν πρέπει να παίρνει η μόδα δικαίους και αδίκους. Εμείς είμαστε κατά του κυνηγιού, αλλά σεβόμαστε το "κόμπυ" αυτών που βρίσκουν χαρά στο σκοτώνουν ανυπεράσπιστα ζώα για έφι ή για το κρέας τους. Πρέπει όμως να καταλάβουν κι εκείνοι ότι σε όλα υπάρχουν κάποιοι κανόνες.

Το κυνήγι επιτρέπεται ορισμένη εποχή, σε καθορισμένα μέρη και για ορισμένα ζώα.

Η χαράδρα Αώου (Εθν. Δρυμός) δεν επιτρέπεται το κυνήγι καμιά εποχή και για κανέναν θήραμα. Πώς λοιπόν ακούγονται τουφεκίες και μάλιστα από πολεμικά όπλα στις πλαγιές της χαράδρας όλες τις εποχές και όταν ακόμα τα αρνιόγιδα (το στολίδι της περιοχής) καταβαίνουν λόγω χιονιών στα χαμηλώματα να γεννήσουν;

Αυτό δε λέγεται κυνήγι αλλά δολοφονία.

Ας κάνει το Δασαρχείο και κανένα σεμινάριο στους "κυνηγούς" να τους διδάξει κάποιους κανόνες και όπου δεν ισχύει λόγος ας πέφτει "ράβδος" δικαστική βαρειάς τιμωρίας για να συνετίζονται οι ασυνείδητοι.

Ας το πάρουμε και λίγο πατριωτικά. Πατριωτισμός δεν είναι μόνο το ενδιαφέρον για τις βραχονησίδες Ιμια, αλλά και

για τα ζωντανά στολίδια του Αώου που ζουν στις βραχοπλαγιές της Γκαμήλας και του Σμόλικα...

Και στα ποτάμια μας γίνεται κι εκεί μεγάλη καταστροφή.

Δίχτυα, "μπουρλότα" από δυναμίτη, "μανίκια" και άλλα παράνομα "κόλπα" που επινοεί ο σατανικός λογισμός του ανθρώπου χρησιμοποιούνται για την εξαφάνιση των ψαριών.

Δε φυλάγονται τα ποτάμια από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Δεν τιμωρούνται, όπως χρειάζεται, οι κατά καιρούς συλλαμβανόμενοι παραβάτες. Το σίγουρο είναι ότι η ψαροπανίδα καταστρέφεται.

* Για τελεφερίκ έγινε λόγος τελευταία από το Δήμο Κόνιτσας και υπήρξε αντίδραση από το Πάπιγκο και αλλού.

Μήπως πρέπει να γίνει μια συνάντηση όλων των ενδιαφερομένων, να εκτεθούν όλες οι απόψεις, να ενημερωθούμε όλοι για τα θετικά και αρνητικά του έργου και χωρίς φόβο και πάθος στείρων αντιπαραθέσεων και μικροσυμφερόντων να πάρουμε θέση για το ΝΑΙ ή το ΟΧΙ;

Αν από τις μελέτες προκύψει ότι ο τόπος γενικά θα έχει οικονομικό όφελος χωρίς ζημιά του περιβάλλοντος, να γίνει. Αν τα οφέλη είναι ελάχιστα και βλάπτει, να μη γίνει. Τελεία και παύλα.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Το Σάββατο 2/3/96 άρχισε να λειτουργεί ο Δημοτικός κινηματογράφος στην αίθουσα του Δήμου Κόνιτσας με πρώτο έργο. "Ο Ορφέας τον Αύγουστο" που γυρίστηκε στην Κόνιτσα και στη γύρω περιοχή.

Και τα τρία βράδια που παίχτηκε το έργο, η αίθουσα ήταν γεμάτη από Κονιτσιώτες, που το παρακολουθούσαν με μεγάλο ενδιαφέρον.

Λίγο χιόνι έπεσε το Σαββατόβραδο 2/3 στην περιοχή μας και η παγωνιά που ακολουθούσε το πάγωσε.

* Στην περιοχή Πάδων (Σμόλικας) βρέθηκε νεκρός από την παγωνιά ο Αλβανός λαθρομετανάστης DOCI LAZO 19 χρονών.

* Καινούριο χιόνι είχαμε στην επαρχία μας στις 12/3.

* Στην Χαράδρα Αώου (κοντά στο Μοναστήρι) ο Αλέκος Εξάρχου γλίστρησε και χτύπησε σοβαρά.

* Με λαμπρότητα γιορτάστηκε κι εφέτος η εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου στην Κόνιτσα.

Την Παρασκευή έγιναν γιορτές και ομιλίες στα Σχολεία. Στις 25 μετά τη Δοξολογία στον Αγ. Κοσμά έγινε η καθιερωμένη επιμνημοσύνη Δέηση στο μνημείο (έξω από το Δημαρχείο) και η παρέλαση στην Κεντρ. Πλατεία.

Κατόπιν εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας στο αμφιθέατρο του Δημαρχείου από τη φιλόλογο του Γυμνασίου κ. Βασιλική Παπαδάμου -- Καλλιντέρη και ακολούθησε δεξίωση από το Δήμο. Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με χορούς στην κεντρ. Πλατεία από μαθητές του Γυμνασίου.

Στις εκδηλώσεις παραβρέθηκε και ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Μαλέσιος.

* Στις 24/3 η Γ' Γενικού και η Γ' Τεχνικού Λυκείου πραγματοποίησαν χορό στα "Πλατανάκια" με τοπικά Όργανα. Τα χρήματα που συγκέντρωσαν θα τα διαθέσουν για την εκδρομή τους.

* Άγνωστοι έκαψαν το αυτοκίνητο του Παντελή Κυρίτση στην Κόνιτσα.

* Με δυνατή βροχή και χιόνια στα βουνά μας αποχαιρέτησε ο φετινός Μάρτης.

* Με 600 εκατομμύρια δημοπρατήθηκε ο δρόμος Κόνιτσας - Δίστρατου. Ας ελπίσουμε πως θα τελειώσει κι αυτό το έργο που είναι απαίτηση όλων των χω-

ριών της Λάκκας Αώου και ζωτικής σημασίας για την περιοχή.

* Με βροχές κρύο και χιόνια στα βουνά πέρασε η πρώτη εβδομάδα του Απρίλη.

* Το Πάσχα φέτος (14 Απρίλη) ήταν βροχερό και κρύο με χιόνια στα βουνά.

Αρκετός κόσμος φιλοξενήθηκε στην Κόνιτσα και τα χωριά, αλλά ο άσχημος καιρός δυσκόλεψε την κίνηση και την ευχάριστη παραμονή του στην περιοχή μας.

* Καραβάνια Αλβανών λαθρομεταναστών συνεχίζουν να περνούν τα σύνορα και να προωθούνται στα ενδότερα της χώρας, παρά τον έλεγχο των αποσπασμάτων.

Από το ΔΗΜΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Με χορηγό το Δήμο Κόνιτσας και επιμέλεια του υπεύθυνου περιβαλλοντικής Α/θμιας εκπαίδευσης Ν. Ιωαννίνων κ. Ν. Κουτσού εκδόθηκε το βιβλίο "περιβαλλοντικά μονοπάτια" με περιεχόμενα τις διάφορες εισηγήσεις στα σεμινάρια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Κόνιτσας, Ιωαννίνων - Δελβινακίου και Μετσόβου (1994-95).

Δημοπρατείται η κατασκευή κτιρίου για τον Πυροσβεστικό σταθμό Κόνιτσας.

Από το Δήμο εξασφαλίστηκε πίστωση για ανακαίνιση του παλιού Γυμνασίου ώστε να γίνει Μουσείο.

.....

Στον αγαπητό μου φίλο Γιάννη Αθ. Πλατή που αποφοίτησε από την Παιδαγ. Ακαδημία Κύπρου και από το Παιδαγ. τμήμα του Πανεπιστ. Ιωαννίνων, καθώς και για την πρόσφατη επιτυχία του στο τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, συγχαίρω θερμά.

Πανταζής Τουφίδης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Στις 22/12/95 απόχτησαν κοριτσάκι στα Γιάννινα ο Γιάννης και η Μαρία Γέγιου.

* Ο Βασίλης και η Παναγιώτα Καραγιάννη απόχτησαν στα Γιάννινα αγοράκι στις 9/3.

* Στις 25/2 στο Μάζι απόχτησαν αγοράκι ο Γιώργος και η Χριστίνα Μάρκου.

Σημείωση: Ζητούμε συγγνώμη για το λάθος που έγινε στο προηγούμενο τεύχος: Ο Στ. Χατζηδάκης και η Μ. Κήττα στην Αθήνα και ο Γ. & Α. Κατή στην Κόνιτσα απόχτησαν αγοράκι αντί για κοριτσάκι που κατά λάθος γράφτηκε.

Βαπτίσεις

Στην Κλειδωνιά, ο Δημήτρης και η Χριστίνα Ευαγγέλου βάπτισαν το αγοράκι τους. Όνομα: Απόστολος.

Αρραβώνες

Στις 15/4 έγιναν στην Κόνιτσα οι αρραβώνες του Κώστα Χ. Φασούλη από το Κεφαλοχώρι και της Αντωνίας Καραμουράτη.

Γάμοι

Στις 20/4 παντρεύτηκαν στην Αθήνα ο Τώνης Νίκου και η Τζούλια Δερβίση.

* Στην Κόνιτσα παντρεύτηκαν στις 15/4 ο Βαγγέλης Αντωνίου και η Δήμητρα Πάντου.

Θάνατοι

Στις 6/12/95 πέθανε στο Αίγιο ο Χρήστος Ρίζος από την Εξοχή.

* Στις 8/3 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό του Καστανέα ο Ξενοφών Παπαδάμος, ετών 71.

* Στις 15/3 πέθανε στο Μάζι ο Αθανάσιος Ν. Μπελθικιώτης, ετών 92 αφήνοντας πίσω του 7 παιδιά, 14 εγγόνια και 6 δισέγγονα.

* Στις 18/3 πέθανε στο Αγρίνιο και κηδεύτηκε στο χωριό της Πουρνιά η Αικα-

τερίνη Παπαχρήστου ετών 101.

* Στο Ελεύθερο πέθανε ο Παναγιώτης Δάλλας, ετών 91, στις 21/3.

* Στις 23/3 πέθανε στην Αθήνα η Πολυξένη Γουσογούνη - Στεφανίδη, το γένος Νικ. Μπεκιάρη, ετών 47.

* Στις 7/3 πέθανε στα Γιάννινα ο Αντώνης Μαρτσέκης ετών 57.

* Πέθανε στην Κόνιτσα στις 25/3, ο Απόστολος Βεγενάς 77 ετών.

Ο Α.Β. στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής έλαβε μέρος στην Εθν. Αντίσταση.

* Στις 4/4 πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στην Αγ. Παρασκευή ο τελευταίος Χιονιαδίτης αγιογράφος Θωμάς Χρήστου ετών 84.

* Την ίδια μέρα πέθανε στην Αγ. Παρασκευή ο Φώτιος Εξάρχου ετών 68.

* Στις 16/4 πέθανε στα Γιάννενα ο Παλαιοσελλίτης Μιχαήλ Γ. Σιμούλης.

* Σε ηλικίας 71 ετών πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα ο Χριστόδουλος Κοτύλιας, στις 24/4.

* Την προηγούμενη μέρα (22) πέθανε στα Γιάννενα η αδελφή του Βασιλική Δογορίτη, ετών 69.

* Στις 28/4 πέθανε στην Κόνιτσα ο Παναγιώτης Κίτσιος ετών 45.

Στη Δροσοπηγή πέθαναν.

στις 29/2 η Βασιλική Μουκούλη ετών 75

* Στις 5/3 ο Θωμάς Χαλκιάς ετών 82

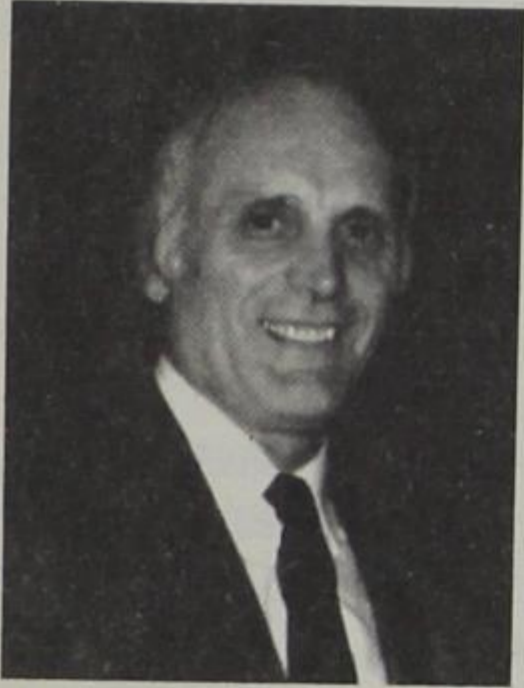
* Στις 7/3 ο Γεώργιος Σιούτης ετών 93

* 29/3 η Μαρία Γιαννάκη ετών 81.

Στη μνήμη της γιαγιάς τους Ευγενίας Μανώλη ο Γιάννης και ο Χρήστος Μανώλης προσφέρουν στο περιοδικό μας το ποσό των 3.000 δρχ.

* Στη μνήμη του Αποστόλη Ευαγγέλου, με τη συμπλήρωση 9 χρόνων από το θάνατό του, οι γονείς του Βαγγέλης και Ελένη από την Κλειδωνιά προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 5.000 δρχ.

* Στη μνήμη του Πασχάλη Βαρδάκη έξι μήνες από τότε που έφυγε για το αιώνιο ταξίδι, η σύζυγος του Βασιλική και τα τέκνα Θωμάς και Σπύρος προσφέρω στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 10.000 δρχ.

* Με την ευκαιρία του ετήσιο μνημόσυνου του αγαπημένου μας Κώστα Ευαγγελίδη, η σύζυγός του Χρυσάνθη και τα πολυαγαπημένα του παιδιά, Βάσω, Ευάγγελος και γαμπρός του Ευστάθιος, αισθανόμενοι την ιερή επιθυμία και υποχρέωση στη μνήμη του, προσφέρουν μια μικρή ενίσχυση στο αγαπημένο του περιοδικό "Κόνιτσα", 50 δολ.

Ο Κώστας Ευαγγελίδης, όρθιος λεβέντης και περήφανος, όπως έζησε, παρέδωσε το πνεύμα του μιλώντας για την αγαπημένη του Κόνιτσα, τους συγγενείς και πατριώτες του που τόσο αγαπούσε...

Ας είναι ελαφρύ το αμερικάνικο χώμα. Πολυαγαπημένε μας και αξέχαστε σύντροφε και πατέρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ

Πέθανε στα Γιάννινα στις 5/3/96 ο Δημήτριος Βαρδάκης από τον Πύργο Στράτσιανη και κηδεύτηκε την επόμενη μέρα στο χωριό του. Ο Δ.Β. ταξίδεψε στην Αυστραλία,

Σουδάν, Αμερική, διετέλεσε Πρόεδρος στο χωριό του και όταν συνταξιοδοτήθηκε, εγκαταστάθηκε μόνιμα στο χωριό του, που υπεραγαπούσε, μαζί με τη συντρόφισσα στις χαρές και στις λύπες της ζωής, την εξαίρετη σύζυγό του Ευανθία.

Ο μπάρμπα Μήτσος, όπως την αποκαλούσαν οι νεότεροι, ήταν άνθρωπος με γνώσεις και πείρα, με προοδευτικές ιδέες, ευρείς ορίζοντες στη σκέψη και καλός συζητητής. Ένας πραγματικός άρχοντας στη μορφή, τη συμπεριφορά και την ακτινοβολία που σκόρπιζε γύρω του.

Στα Γιάννινα στην αγκαλιά της γυναίκας του, των παιδιών και των εγγονιών του τον βρήκε ο θάνατος στα 88 χρόνια του ήσυχα ήσυχα, χωρίς βάσανα και πόνους. Αυτό ας παρηγορεί και τους δικούς του. Εμείς, συγγενείς, φίλοι και χωριανοί που τον συνοδεύσαμε στην τελευταία του κατοικία στο χωριό του, θα τον θυμούμαστε πάντα.

Σ.Τ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΑΜΑΝΤΑΝΗΣ

Γεννήθηκε το 1911 στο Δίστρατο Κόνιτσας και άφησε την τελευταία του πνοή στα Γρεβενά, το Φλεβάρη 1996, όπου είχε εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου.

Εργάστηκε σαν φαρμακοτρίφτης (έτσι λέγονταν αυτοί που παρασκεύαζαν τα φάρμακα με τρίψιμο των βοτάνων στο γουδί), σε διάφορα φαρμακεία της πόλης και μετά στο Κρατικό Νοσοκομείο Γρεβενών. Στη συνέχεια άνοιξε δικό του Φαρμακείο, όπου ακούραστος συνέχισε τη δουλειά μέχρι τον θάνατό του.

Μαζί με τον συμπατριώτη του Γεώργιο Γώγο ήταν από τους πρωτεργάτες της ίδρυσης του Χιονοδρομικού Κέντρου Βασιλίτσας. Τόσο στα δύσκολα χρόνια

(τότε που η διαδρομή Δίστρατο-Γρεβενά ήταν από 2 έως 4 μέρες) όσο και αργότερα ο Τάκης Ραμαντάνης ήταν το "αποκούμπι" όλων των Διστρατιωτών. Το Φαρμακείο του ήταν τόπος εξυπηρέτησης και προσφοράς της καλοσύνης του. Με χαμόγελο και πραγματικό ενδιαφέρον πάντα ρωτούσε για την πορεία του χωριού του.

Αγαπούσε πολύ το Δίστρατο και έκανε σημαντικές δωρεές στην Εκκλησία του χωριού. Με δαπάνες του στήθηκε ανδριάντας, στην πλατεία του χωριού Καραγάτσια, του αδελφού του Ηλία Ραμαντάνη ο οποίος σαν Λοχίας του Στρατού μας σκοτώθηκε στην Αλβανία κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο. Με δική του πρωτοβουλία χτίστηκε μνημείο στη θέση Αννίτσα Βασιλίτσας όπου αποκρούστηκαν οι Ιταλοί το 1940.

Με τον θάνατό του το Δίστρατο έχασε ένα δικό του άνθρωπο.

Όλοι όμως θα θυμούνται τον "Τάκη Αλ Αραμαντάνη".

Κώστας Γ. Παγανιάς
Δίστρατο

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Μωυσίδης Γεώργιος Αυστραλία	10.000
Καρακώστα Ελένη U.S.A.	5.000
Κούσιου Μαίρη Αθήνα	2.500
Κούσιου Λουίζα Αθήνα	2.500
Αποστολόπουλος Πέτρος Αθήνα	2.000
Ξάνθος Μιχ. Αθήνα	5.000
Ντίνη Σταθούλα Αθήνα	1.500
Λάμπρου Παντ. Αθήνα	5.000
Νικ. Μιχ. Αθήνα	3.500
Χολέβας Χριστοδ. Αθηνα	3.000
Νούτσος Γεώργ. Αθήνα;	2.000
Μπεκιάρης Μένης Αθήνα	3.000
Κωτόπουλος Στ. Αθήνα	1.500
Πριμηκύρης Χριστοδ. Αθήνα	4.000
Λέτσιος Νικ. Αθήνα	2.000

Παπαγεωργιάδης Χαρ. Αθήνα	1.500
Ιερ. Παπαδημητρίου Κων. Αθήνα	2.000
Παπαδημούλης Δημ. Αθήνα	3.000
Παπαδημούλης Χρ. Αθήνα	2.000
Παπαζήσης Γεώργ. Αθήνα	2.000
Κατσένης Μιχ. Αθήνα	1.500
Αηδόνης Αναστ. Αθήνα	5.000
Ζακόπουλος Αλ. Αθήνα	1.000
Μπάρμπας Σωτ. Αθήνα	1.500
Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	2.000
Ανδρεάδης Χρ. Αθήνα	1.500
Έξαρχος Δημ. Αθήνα	4.500
Πανταζής Στεφ. Αθήνα	2.000
Νικολάου Αλ. Αθήνα	5.000
Κολοκοτρώνη Αναστασία Αθήνα	2.000
Λώλου Μαρία Αθήνα	1.500
Ρούμπας Νικ. Αθήνα	5.000
Σκούφιας Γεωργ. Πρέβεζα	2.000
Οικογένεια Ν. Σίμου Θεσ/νίκη	2.500
Παππά Μαγδαληνή Θεσ/νίκη	2.000
Αγαπίδης Θεοφ. Θεσ/νίκη	5.000
Χατζηνικολάου Νικ. Θεσ/νίκη	1.500
Σπανός Αποστ. Θεσ/νίκη	1.500
Τσιακμάκης Βασ. Θεσ/νίκη	2.000
Κεντρο Νεότητας Κόνιτσας	4.000
Ντεντοπούλου Χριστ. Κόνιτσα	1.500
Κούγιας Παναγ. Κόνιτσα	2.000
Ράπτης Λάμπρος Κόνιτσα	5.000
Παγανιάς Κων. Κόνιτσα	2.500
Νάτσης Βασ. Κόνιτσα	2.000
Τσιρώνης Μίμης Κόνιτσα	1.500
Ζδράβος Δημ. Κόνιτσα	1.000
Βαδάσης Παύλος Κόνιτσα	5.000
Πορφυρίου Βαγγ. Κόνιτσα	2.000
Πάντος Πέτρος Κόνιτσα	1.500
Κώτσικος Στεφ. Κόνιτσα	1.500
Γκατζούνη Κλεονίκη Κόνιτσα	3.000
Σπανός Κ. Πασχάλης Κόνιτσα	1.500
Ευαγγελίδη Άννα Κόνιτσα	2.000
Νίκου Βασίλης Κόνιτσα	1.500
Ιερ. Καλλιντέρης Χρ. Κόνιτσα	1.500
Καλησώρας Γεώργ. Κόνιτσα	2.000
Ζαχαρόπουλος Φωτ. Κόνιτσα	5.000

Γαϊτανίδης Φιλip. Κόνιτσα	1.500	Ζώτος Δημ. Γιάννινα	1.000
Ευαγγέλου Ουρανία Κόνιτσα	3.000	Οικονόμου Γιάννης Γιάννινα	1.000
Ιερ. Νάκος Αποστ. Κόνιτσα	2.000	Σκούφιας Δημοσθ. Γιάννινα	2.000
Χουλιάρης Παύλος Κόνιτσα	2.000	Χαρισιάδης Γεωργ. Γιάννινα	5.000
Γκιοξάρη Δήμητρα Κόνιτσα	2.000	Βασιλόπουλος Αθ. Κοζάνη	3.000
Ρούσης Νικ. Κόνιτσα	1.500	Πλατής Βασ. Αλεξάνδρεια	2.000
Ευαγγέλου Ευαγγ. Κόνιτσα	2.000	Κωστάκης Βασ. Πουρνιά	5.000
Κατής Αποστ. Κόνιτσα	2.000	Λυμπερόπουλος Νικ. Εύβοια	3.000
Σπέλλας Χρ. Κόνιτσα	2.000	Ζάμπος Σπυρ. Αίγινα	2.500
Λάππα Γεωργία Κόνιτσα	1.500	Παπασπύρου Φωτεινή Αετόπετρα	5.000
Ράγγας Φωτ. Κόνιτσα	2.000	Σπανός Αθαν. Πηγή	2.000
Ρούβαλης Αποστ. Κόνιτσα	2.000	Ζούκας Αντώνης Κορωπί	2.000
Δεμερτζίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	3.000	Πρόκος Βασ. Καλλιθέα	2.000
Κίτσιος Σταύρος Κόνιτσα	3.000	Τσιρώνης Αθαν. Πάτρα	2.500
Κυρτσόγλου Νικ. Κόνιτσα	5.000	Σδράλης Αναστ. Γρεβενά	2.000
Ντάφλης Χαραλ. Κόνιτσα	5.000	Κοτόπουλος Αθαν. Μελισσόπετρα	2.000
Μπριασούλης Δημ. Κόνιτσα	5.000	Νίκου Κλεάνθης Γεροπλάτανος	1.500
Κίτσιος Γεώργ. Κόνιτσα	1.000	Καρατζήμος Δημ. Δίστρατο	1.500
Πασχάλη Ελένη Κόνιτσα	1.500	Μπακόλας Θεοφ. Νικάνορας	2.000
Καραφέρη Ελισάβετ Κόνιτσα	1.500	Φασούλης Χ. Κων. Κεφαλοχώρι	2.000
Μάνθος Αριστ. Κόνιτσα	2.000	Κεφάλας Αλεξ. Πηγή	1.500
Μούσιος Χαρ. Λαγκάδα Κόνιτσα	1.500	Κεφάλας Νικ. Πηγή	1.500
Ντέμος Γιάννης Κλειδωνιά Κόνιτσα	1.500	Τζίνας Κων. Αγ. Παρασκευή	3.000
Μπαλασοπούλου Ελένη Ρίο	2.000	Ντίνος Λάμπρος Καλλιθέα	1.500
Τσιλογιάννης Γ. Δροσοπηγή	2.000	Σχίζα Μαίρη Γιάννινα	1.500
Τζουμάκας Βασ. Νικάνορας	2.000	Μποζούλα Μαρία Γιάννινα	1.500
Ζήκας Αντ. Κορωπί	2.000	Παπαθεοδώρου Ν. Γιάννινα	1.500
Παγανιάς Γεωργ. Δίστρατο	2.500	Βάκαλος Αποστ. Γιάννινα	2.000
Κολιός Λεων. Μάζι	1.000	Σπυρίδωνος Βασ. Γιάννινα	5.000
Κιάφα Αναστασία Κόρινθος	1.500	Σίμος Αλκιβ. Γιάννινα	1.500
Κρέτσης Αποστ. Αετόπέτρα	1.500	Γιαννούσης Χρ. Γιάννινα	4.000
Παπαγεωργίου Λάμπρος Καστανέα	1.500	Λάμπρου Γεωργ. Γιάννινα	2.000
Κατσαμάνη Μαρίκα Πάδες	2.500	Περώνης Κων. Γιάννινα	2.000
Τόσκας Γιάννης Πάδες	5.000	Στρατσάνης Χρ. Γιάννινα	2.000
Πορφύρης Χρ. Οξυά	2.000		
Παπαχαρίσης Δημ. Μάζι	4.000		
Ζαχαρία Πανωραία Μπουραζάνι	1.500		
Πρίντζος Ιωαν. Άρτα	2.000		
Ντασταμάνης Ιωάν. Δίστρατο	5.000		
Σδούκος Ευάγγ. Κεφαλοχώρι	2.000		
Αδάμος Δημ. Λαγκάδα	1.500		
Κούγκουλης Φιλip. Γιάννινα	1.500		
Βόσιος Γεώργ. Γιάννινα	3.500		

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μάρτιος	Απρίλιος
Ελάχ. θερμ. -07.2	-1.4
Μεγ. θερμ. 16.4	24.6
Σχ. υγρ. 70%	61%
Υψ. βροχής 136 m.m.	60 mm.

ΤΣΙΟΥΡΗΣ - Χ. ΕΞΑΡΧΟΥ Ο.Ε.

Διαμερίσματα - Καταστήματα

Αντιπαροχαί

νη 4-6
ννινα

Τηλ. 32989-33207

Fax 33207

**HOTEL "ΑΩΟΣ,,
RESTAURANT - BAR**

ΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΛΙΘΙΚΙΩΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ — ΚΟΖΑΝΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ — ΤΗΛ. (0655) 22079

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
Τ., ΤΕΤ., ΠΕΜΠ. 6 - 8 Μ.Μ.
ΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝΗΤΟ 094 392 273

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ & ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΤΗΛ. 0655 - 22005 ΟΙΚΙΑΣ 22113
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ

ΟΝΙΤΣΑ

(Πάνω στον Εθνικό Δρόμο)

Τηλ. 0655/22867

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 -- Απώγευμα 5.00 - 9.30

και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ραντεβού

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22

ΤΗΛ. 426.951

ΠΑΤΡΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Δημήτριος Ν. Καζαμίας

Εμ. Μπενάκη 24

Τηλ. 3627 - 725

Dr ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ 'ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥ'

ΕΠΙΜΕΛ. ΝΟΣΟΚ. "ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ"

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΣΟΛΩΝΟΣ 66
(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)
ΤΗΛ. 3602 966 (106 80)
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5-8 Μ.Μ.
ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ ΚΑΣΑΝΔΡΑΣ 10
ΑΝΩ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 9701 285

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

• Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23288

Κόνιτσα

«ΚΟΝΙΤΣΑ
ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΤΟΖΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - GRADAR - ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚ/ΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΙΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΛΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 5138315